

ಪೆಂದಮಾತು

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು : 'ಜೆ. ಕೆ. ಪಾಣಿ'

ಸಂಚಾಲಕರು : ನಾಗೇಂದ್ರ

ಇತ್ತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮಾನವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಪಡಿಸುವ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿರುವ ಲಲಿತಕಲಾಸಕ್ತಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರ, ಕವಿತೆ, ಶಕ್ತಿಯಂಶಹವುಗಳೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ರಸನೆಯೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿದೆ. ಅಂಶಕವರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಲಾಭವೇ ಸಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ದಂಡಖರ್ಚು ಎನ್ನುವ ಲಾಭ ಮಾತ್ರವನ್ನೇ ಪೋಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂಶಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ ಕವಿಯೊಬ್ಬನಿಗಾಗುವ ಭರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಕವಿ ಸನ್ಮಾನ" ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ.

ಅಮರವಾಣಿ

ಅಮರನಾಂಶಾಃ ಪ್ರಾಣಿಯಾಃ ಕೋಪಾಸ್ತಿತ್ ಕ್ಷಣಭಂಗುರಾಃ
ಪರಿತ್ಯಾಗಶ್ಚ ವಿಸ್ಮಯಾ ಭವಂತಿ ಹಿ ಮಹಾತ್ಮನಾಮ್

ದೊಡ್ಡವರ ಪ್ರೇಮವು ಜೀವಿತಾಡ್ಡದವರೂ, ಕೋಪವು ಕ್ಷಣ ಭಂಗದವಾಗಿಯೂ, ತ್ಯಾಗವು ಪ್ರತಿಫಲಾವೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ಸಂಪುಟ : ೭೭ ಅಕ್ಟೋಬರ್ '೭೭ ಸಂಚಿಕೆ : ೪

ಬಿಡಿ ಪುಟ ರೂ. ೨-೫೦ :: ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೨೦-೦೦

ಕಲ್ಯಾಣಯುಷಿ

ಹಿರಿದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಋಷಿಗಳು ಸೇರಿ ದೀಕ್ಷೆ ಮಹಿಮೆ ಯಜ್ಞಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಋಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣನೆಂಬ ಋಷಿ ಜ್ಞಾನವಲ್ಲದೆಯೂ, ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲದೆಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಪುಟ್ಟವನಾಗಿ ಜನರು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈತನದ ಋಷಿಗಳು ಅವನನ್ನು "ಪಾವಲ್ಲರೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗ ನೀವೇ ತೋರಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಕಲ್ಯಾಣನು ಸ್ವರ್ಗಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತ ಹೋದನು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ ಗಂಧರ್ವನು ಇದರಾದನು. ಕಲ್ಯಾಣನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗಂಧರ್ವನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಗಂಧರ್ವನು ಅವನ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿಸಿ, ಒಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಈತನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಸ್ವರ್ಗಮಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದವರು ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಸ್ವರ್ಗ ದ್ವಾರಗಳು ತೆರೆದುಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಕಲ್ಯಾಣನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಋಷಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಈವದೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಕಲಿತೆ ಎಂದು ಋಷಿಗಳು ಕೇಳಿದರು. ಕಲ್ಯಾಣನು ಅದಕ್ಕೆ ಈತನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ. ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕೆಂದು ಋಷಿಗಳು ಭಾವಿಸಿದರು.

ಕಲ್ಯಾಣನು ದೂರ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಸಾಗಲು, ಋಷಿಗಳು ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವರ್ಗ ದ್ವಾರವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಸ್ವರ್ಗದ ದ್ವಾರಗಳು ತೆರೆದುಕೊಂಡುವು. ಕಲ್ಯಾಣನೊಬ್ಬನ ಹೊರತು ಈತನವರೆಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗ ದ್ವಾರದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಕೊಡಲೇ ಸ್ವರ್ಗ ದ್ವಾರಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡುವು.

ತನಗೆ ಈವಾರ ಮಾಡಿದ ಗಂಧರ್ವನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅವನ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಕೃಪಣ್ಣತೆ ತೋರಿಸದೆ ಹೋದುದರಿಂದಲೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಋಷಿ ಅರ್ಹತೆಯಿದ್ದೂ ಸ್ವರ್ಗ ಹಸ್ತನು.

ರಾಜಾಜ್ಞೆ

ಭದ್ರಾವತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಕ್ರಮಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಅನಂತ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರಿದ್ದರು. ಅವರು ಅವಳಿ ಜವಳಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು. ವಿಕ್ರಮಸೇನನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಲಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಪಾಲನಾ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವನು. ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಪ್ರಿಯ ವಾತಾವರಣ ಎರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಖಶಾಂತಿಗಳಿಂದ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ರಾಜನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಮಾನವಿದ್ದಿತು.

ತನ್ನ ಅನಂತರ ಭದ್ರಾವತಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಿಂಹಾಸನ ವೇರುವವನು, ತನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನೆಲ್ಲಿಸುವವನಾಗಿರಬೇಕೆಂದಾಕೊಂಡು ವಿಕ್ರಮಸೇನನು ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮಬಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿದನು. ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ ರಾಜೋಪಿತಪಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞೆಗಳೂ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನು.

ವಿಜಯನು ಚುರುಕುತನವುಳ್ಳವನು. ಬಿಲ್ಲು ಎದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠನು. ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವನು. ಹೀಗೆ ತುಂಬಿದ ಕೊಡದಂತಹ ಅವನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯವೂ ಇದ್ದಿತು. ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ದುಡುಕುವವನಲ್ಲ. ಆಮೇಶಕ್ಕೊಳಗಾಗುವವನಲ್ಲ. ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವುಳ್ಳವನು.

ಅನಂತನು ವಿಜಯನಿಗೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧ ಗುಣ ದವನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಚುರುಕುತನವೇನೋ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿ ದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಬಹು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಉದ್ರೇಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆದವರನ್ನೂ, ತಾನು ಮಾಡಿದುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹೇಳುವವರನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಲ್ಲ. ದುಡುಕಿ ಹೇಳಿದಿರುವನು.

ಕುಮಾರರಲ್ಲಿರುವ ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ವಿಕ್ರಮಸೇನನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅವಳಿಜವಳಿಗಳಾದ ಅಪರಿಚ್ಛರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲಕನಾಗಿರಲು ಯಾರು ಸಮರ್ಥರೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದನು. ಆಮೇಲೆ ಏನೋ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇವತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರನ್ನೂ ಒಂದು ಪರ್ವದ ಪರಗೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ

ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿರುಗಿ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ತಿರುಗುವಾಗ ಕಂಡ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದ್ದಳು.

ಅದರಂತೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಬ್ಬರೂ, ಸೈನಿಕ ರಾರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಲಾಸದಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಟರು.

ದೇಶದೊಳಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನೂ ಸಂವರ್ತಿಸುತ್ತ, ತಂದೆ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಪರ್ವದ ಗುಡು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ, ರಾಜ್ಯದ ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಡವಿಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ನಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಿದ್ದೊಂದು ಮಾಹಾವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊರಡುವ "ಅಯ್ಯೋ ! ಯಾವದ್ದೀರಯ್ಯಾ ! ಕಾಪಾಡಿರಿ ! ಕಾಪಾಡಿರಿ !" ಎಂಬ ಅರ್ತಶ್ವರವು ಕೇಳಿತು.

ವಿಜಯನೂ, ಅಸಂತನೂ ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ಆ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದರು. ಸುತ್ತಲೂ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡ ಗಳೂ, ಬಳ್ಳಿಗಳೂ ಇದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಣದೆ ಹೋದ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಬಾವಿಯೊಳಗಿಂದ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯ ಅರ್ತನಾದವು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಎಂತಹ ಬೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೋ ಏನೋ ?

ರಾಜಕುಮಾರರಿಬ್ಬರೂ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅಚೇಲಿ ಸರಿಸಿ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದರು. ಬಾವಿಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, "ಈ ಹಾಳು ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಕಾಣದೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟೆ. ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕುಪಾಡಿ ಪುಣ್ಯಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿರಬ್ಯಾ !" ಎಂದಳು ದೀನ ಧ್ವನಿಯಿಂದ.

ಅವಳ ಅಮೃತ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಜಯನು ಮುಗ್ಧನಾದನು. ಅವನು ಕೆಮ್ಮಿನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಿದ್ದ ಕಾಡು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕಡಿದು, ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕಟ್ಟಿ, ಒಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಅಣ್ಣನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ತಾನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಇಳಿದನು. ಅವನು ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಕೈಗೆ ನಿಲುಕುವಷ್ಟು ಅಳದವರೆಗೆ ಇಳಿದು, ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳು ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಗೆ ಊರು ಗೊಡುತ್ತ ಬಂದಳು. ಅವಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾವಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದನು ಅಸಂತ.

ವಿಜಯನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ "ಯಾರು ನೀವು ? ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದಿರಿ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು, "ನಾನು ಕರವೀರಪುರದ ರಾಜನ ಮಗಳು. ಪಲ್ಲವಿ ಎಂದೂ ನನ್ನ ಹೆಸರು.

ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ಈ ವಸದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಬಂದೆನು. ಇಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಅಡುತ್ತಾ ಅವರಿಂದ ಮೂರ ಓಡಿ ಬಂದೆನು. ಬಾವಿಯ ಗುರುತು ಗೊತ್ತಾಗದೆ, ಈ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದೆನು. ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯರು ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ” ಎಂದಳು.

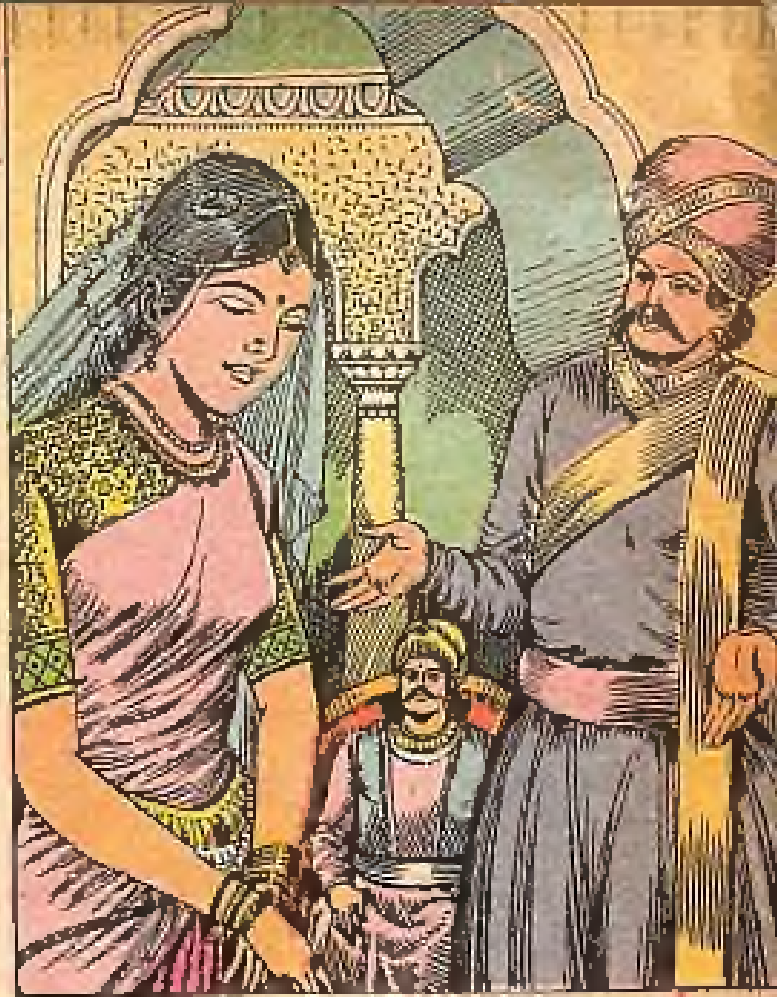
ಅವಳು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದಾಗಲೇ ಅವಳ ಗೆಳತಿಯ ರನ್ನೇಕರು ಬೇಗ ಬೇಗವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

ಆಗ ವಿಜಯನೂ ಅನಂತನೂ ತಾವು ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ವಿಜಯನಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಅನಂತನಿಗೆ ಕೂಡಾ ಅಂತಹ ಭಾವನೆಯೇ ಬಂದಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದವನು ತಾನೇ ಅದುವರಿಂದ ತಾನು ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದೇ ಧರ್ಮವೆಂದುಕೊಂಡನು ತನ್ನೊಳಗೇ ಅನಂತ.

ಅಂತರೇ ಅನಂತನು ಶಂಕಿಸದೆ ಪಲ್ಲವಿಯೊಂದಿಗೆ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟನು. ವಿಜಯನು ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು. ಪಲ್ಲವಿ ತುಟಿದರೆದು ಏನೂ ಹೇಳದೆ, ವಿಜಯನನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗಡುವಿನ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಇಬ್ಬರು ರಾಜಕುಮಾರರೂ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಇಬ್ಬರೂ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ದೇಶಾಟನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಗಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ರಾಜಕುಮಾರಿ ಪಲ್ಲವಿಯು ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಉಂಟಾದ ಇಷ್ಟವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು.

ಅವನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಶ್ರಮಣೇಶನು ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಕುಮಾರರನ್ನು ನೋಡಿ “ಕರವೀರವರದ ರಾಜಕುಮಾರಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟ

ಪಟ್ಟಿರುವಳೋ. ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಇಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲದವಳೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾಜ್ಯವು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಸುಗತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

ಅನಂತರ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಧರ್ಮವತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಕರವೀರವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ತಮ್ಮ ರಾಜನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ, ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನೂ ಅವಳ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಕರೆಮಾಕೊಂಡು ಬಂದನು.

ವಿಜಯ, ಅನಂತ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ರಾಜರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಪಲ್ಲವಿಯೊಂದಿಗೆ, ರಾಜಕುಮಾರರ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, “ಅಮ್ಮಾ, ಪಲ್ಲವೀ, ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಕುಮಾರರಲ್ಲಿ ಯಾವನನ್ನಾದರೂ ಮದಿಸಲು ನೀನು ಇಷ್ಟಪಡುವಿಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಪಲ್ಲವಿ ಇಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬಂತೆ ತಲೆಯೂಡಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರಿ ಅವಳ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅನಂತನು ವಸುಗುಳುನುತ್ಪಾ. "ಮಹಾಮಂತ್ರಿ, ರಾಜ ಕುಮಾರಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ವರಿಸುವಳೆಂಬ ಸಂಶಯ ನಿಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದನು. ಅಂತಹ ನನ್ನನ್ನಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಬೇರೆಯಾರನ್ನು ವರಿಸುವಳೆಂದು ಕೊಂಡಿರಿ?" ಎಂದನು.

ಪಲ್ಲವಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಗುಳು ನಗುವ ನೋಂದಿಗೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ವಿಜಯನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿದಳು.

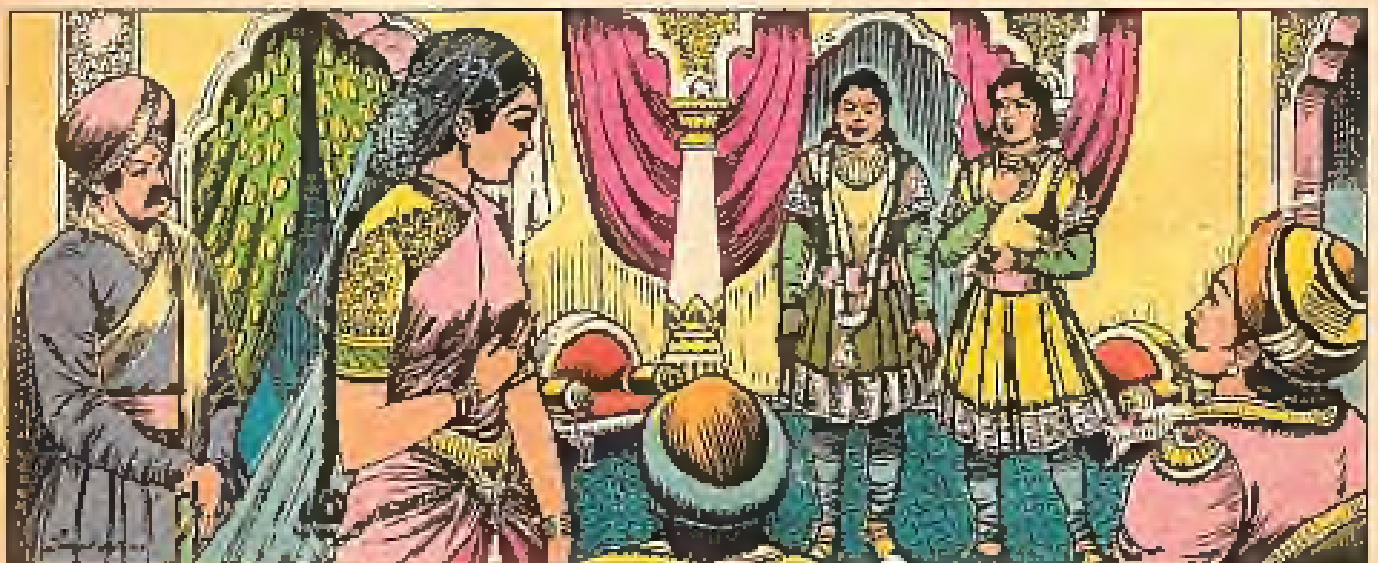
ವಿಜಯನು ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು. ಪಲ್ಲವಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಅನಂತನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, "ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಕಣ್ಣು ಸನ್ನದಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ನೀವು. ಇವರ ಆದೇಶದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಜಾವಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಸೀತಾದೇವಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ತೋರಿಸಿದ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಕಂಡುಮೇ ಹೊಗತು ಬೇರೆ ಭಾವನೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬಿದ ಗಾಜಿಗಂಧೀರ ಭಾವದ ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣಯ್ಯ,

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಆಗಲೇ ಹೊಕ್ಕು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಚ್ಛಿಸಿದರು" ಎಂದಳು.

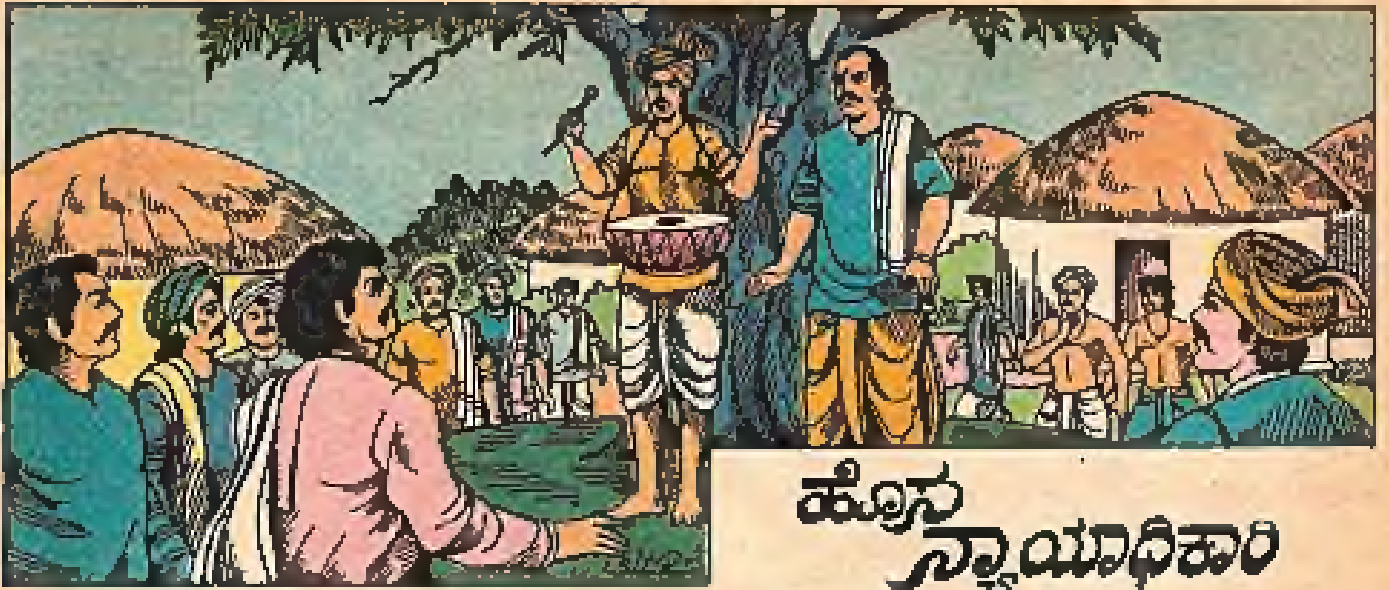
ಅನಂತನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ, ಅನಂತರ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, "ಅತ್ತಿಗೆ, ನೀವು ಸೀತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ತೆಗೆದು ಸನ್ನದಿ ವೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಹಂಭಾವಕ್ಕೆ, ದುಡುಕುತನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅಣ್ಣಯ್ಯನದು ಸವಜವಾದ ರಾಜರೀವಿ. ನನ್ನದು ಕೃತ್ರಿಮವೇ ನಿಜ. ಕಡತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜಭಾವ ನನ್ನದು. ಈ ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿಯವಡಿಸಿದುದನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ" ಎಂದು ತಲೆಬಗ್ಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಕ್ರಮ ಸೆಣಸಿಗೆ ಒಂದು ಸತ್ಯವು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಾಜನು ಕೂರ ನಾಗಿ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದುದು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೇ. ಕೋಪ ತಾಪ ವಾಗಾಡಲುರೊಳ್ಳದೆ ತನ್ನ ಪರಿವಾರದವರಿಂದ ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದುದೂ ಮುಖ್ಯವೇ. ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಗಳು ತನ್ನ ಕುಮಾರನಾದ ವಿಜಯನಲ್ಲೇ ಇವೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಕ್ರಮಸೇನನು ವಿಜಯ ನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಪಲ್ಲವಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವನ ವಿವಾಹವನ್ನೂ ವೈಭವದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಹೊಸ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ

ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾರಣ್ಯದ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ, ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅಸ್ತಿವಂತರ ಹಕ್ಕು ಭುಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವರು ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಐರ್ಷ್ಯಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಧನವನ್ನು ಕವ್ವವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಚೆರಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಒಡೆಯರಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಆ ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರು ಕೂಡಾ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಡೆಯನೇ ಸೇನಾನಾಯಕನು. ಅವನಿಗೆ ಅವನೇ ಮಂತ್ರಿ ಕೂಡಾ. ಅಂತಹ ಒಡೆಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುಣವೇನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಲ್ಲ ಅವರೇ ಗುರುಗಳಂತೆ, ಧರ್ಮ ಬೋಧಕರಂತೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂತಹ ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರು ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಮಹಾ ಭೂಸ್ವಾಮಿ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನಿರುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ, ಬೆಳಕೆ ಕಾಲದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದವನು ತೀರಿಹೋದನು. ಆ

ಮೇಲೆ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿಗೆ ತಾನೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಪುಟ್ಟಿತು. ಕೂಡಲೇ ತಾನೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವನೆಂದು ಊರೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಡಂಗುರ ಸಾರಿಸಿದನು.

ಆದರೆ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮರಣ ದಂಡನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ರಾಜನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಿಯಿದ್ದಿತು.

ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ತಾನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ರಾಜನು ದೇಶ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅವನಿರುವ ಊರಿಗೇ ಬಂದನು. ಭೂಸ್ವಾಮಿ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಆಗ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮದವರು ಅವನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಮೂಗು ಯಾರೋ ಕೊಯ್ದಂತೆ ಅರ್ಧಮೂಗಿನ ಭಾಗ ಕುಂಡಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಆಗಲೇ ರಾಜನು ಬಂದು ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತನು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ

ರಾಜನು ಕುಳಿತುದರಿಂದ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಏನೋ ತಡೆ ಬಂದಂತಾಗಿ ಆಗಾಗ ಆಚೀಚೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. “ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳು, ನೆಜವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿದ ಹೇಳು. ಏನಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ?” ಎಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಳಿದನು ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ.

ಅವನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವನನ್ನು ತೋರಿ ಸುತ್ತ, “ಅಯ್ಯಾ, ಇವನು ನನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಕೊಯ್ಲುಬಿಟ್ಟನು” ಎಂದನು.

“ನೀನೇಕೆ ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಯಿದೆ ?” ಎಂದು ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಎರಡನೆಯವನನ್ನು ದಟ್ಟಿಸಿ ಕೇಳಿದನು.

“ಅಯ್ಯಾ, ಅವನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಅವನ ಮೂಗು ಕಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ದೂರು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ” ಎಂದನು ಎರಡನೆಯವನು.

“ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಯಾರಿಗಾದರೂ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯ ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ತನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಕಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ?” ಎಂದನು ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಎರಡನೆಯವನು, “ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮುಷ್ಕಾರಿಗೊಂದು ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದನು.

ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ವಕ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ರದ್ವಯಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ರಾಜನಿಗೆ ವೃಥಾ ಕಾಲವರಣವಾಗದಂತೆ ಬೇಗನೇ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ “ಹೌದು ಹೌದು. ಇವನು ಹಾಗೇ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ನಲುಪತ್ತು ಕೊರಡೇ ಏಟುಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜನೊಂದಿಗೆ. “ಪ್ರಭೂ, ಭೋಜನದ ವೇಳೆಯಾಯಿತು, ದಯಮಾಡೋಣವಾಗಲಿ !” ಎಂದು ಭೋಜನಸಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದನು.

ಭೋಜನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ “ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆಯೇ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅವಳು ಹೆಂಡತಿ ತುಸುಕೋಪದಿಂದ, “ನೀವು ಘಟು ಮೂರ್ಖರ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದೋ, ಈ ಮುಷ್ಕಾಲು ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನಿಮ್ಮ ಮೂಗನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ. ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದಳು.

ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, “ಈಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಮಹಾರಾಜರು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಮಂಶಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಏನಂದುಕೊಂಡಾರು ?” ಎಂದನು ಚಿಂತೆಯಿಂದ.

“ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿರಿ. ಈಗಾರಿ ಆ ಎರಡನೇ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನಿಗೆ ಕೊರಡೇ ಏಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಹೆಂಡತಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಳು.

ರಾಜನ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಅವನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮತ್ತೊಂದುಸಾರಿ ಅದೇ ಅಪರಾಧದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಏನು ನಡೆಯಿತೆಂದರೆ, ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನು ನಲವತ್ತು ಕೊರಡೇ ಏಟುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿದಿತ್ತು.

ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ತನ್ನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ, ಎರಡನೇ ಗ್ರಾಮಸ್ಥನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಿರಿಸಲ್ಲಿದ್ದ ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಗಂಡ ಮತ್ತೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡದಂತೆ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಲ್ಲಿ, ಗಂಡನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಉದ್ದೇಶ ನಲವತ್ತು ಕೊರಡೇ ಏಟುಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಸೇವಕನೊಂದಿಗೆ, “ಇವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕೊರಡೇ ಏಟುಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿಯ ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಚಿಡಪಡಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಗಂಡ ಮತ್ತೆ ಪರಮ ಮೂರ್ಖನ ಹಾಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವನೆಂಬ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದುಕೊಂಡಳು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆನ್ನುವಳೆಂದು ಕೊಂಡು ಸೇವಕನೊಂದಿಗೆ, “ಕೊರಡೇ ಏಟುಗಳಲ್ಲ, ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತುಂಡುಮಾಡು” ಎಂದನು.

ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಕೈಸೆನ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳೇ ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿರುವಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ ಸೇವಕನಿಗೆ “ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲು. ಪನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದನು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ರಾಜನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟಾ ಗುಂಪೆಗೆ ಸೇರಿ, ಅಮೇಲೆ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತ, “ನಾಗಚೂಡಾಮಣಿ, ನೀನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎದೂಪಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ ಪದವಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

ಹಣೆ ಬರೆ ಹ

ಶೇಷವನ್ನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ರೈತನಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಂಬುಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಪೂರ್ಣಮಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿವರೀತವಾದ ಅಭಿಮಾನ.

ವಯಸ್ಸು ಕೌಡ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳೂರುಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹದ ಯೋಗ ಕೂಡಿಬಾರದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಪೂರ್ಣಮಾ ಬಹಳ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ವೃದ್ಧಳು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯನಿರುವನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. "ಆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯ ಮದುವೆ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಂಬುಗೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಎಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಹೊರಡೋಣ" ಎಂದು ಅವಳು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಶೇಷವನು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಹೆಂಡತಿಯ ಒತ್ತಾಯದಿಂದಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಪೂರ್ಣಮಾಳೂ ಹೊರಟಳು.

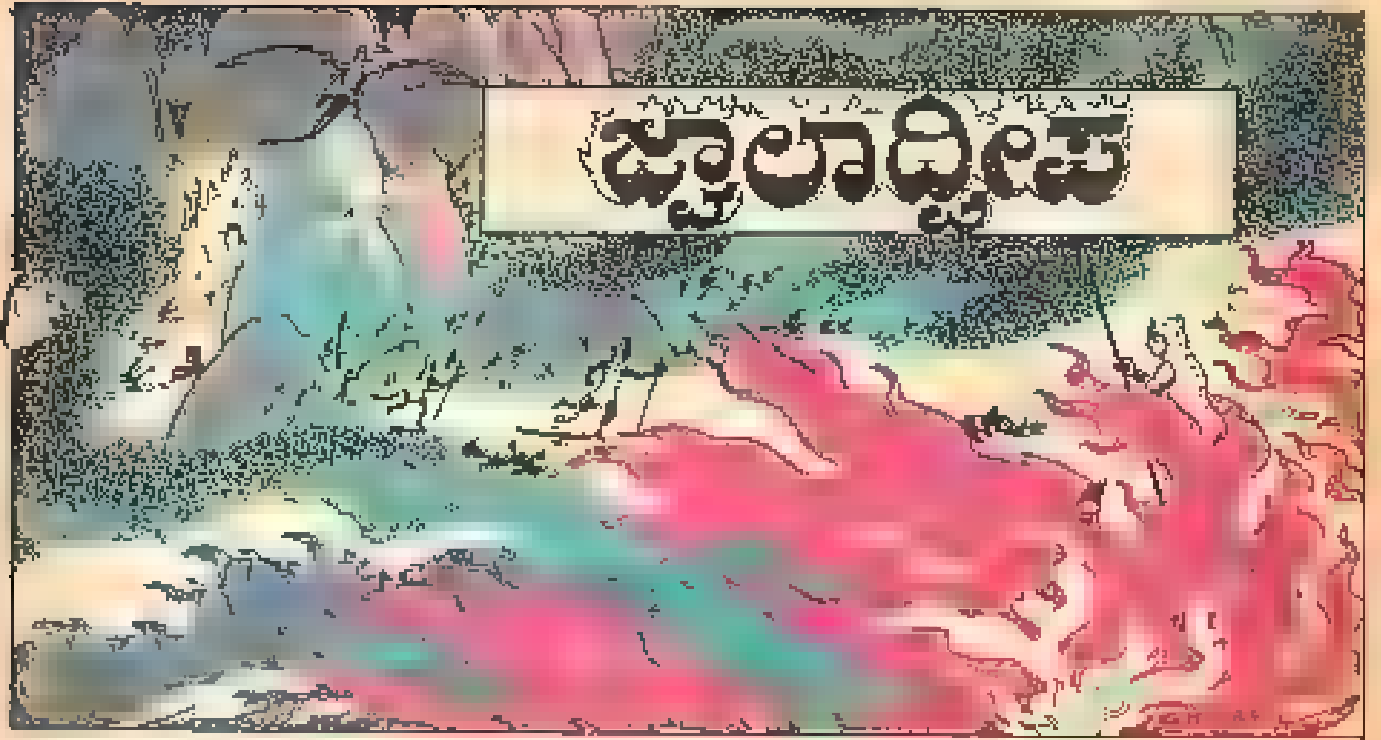
ಅವರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯನ ಮನೆಯನ್ನು ತಲೆಕೊಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು, "ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದೀರಾ ? ಬನ್ನಿ, ಕೂಡಿ, ಈಗ ಒರುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು.

ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯನಿಗೆ ಶೇಷವನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, "ಅಯ್ಯೋ, ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದವಳು ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಕಾನೆ ? ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿದ ಹಾಗಿದೆ" ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ.

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯನು ಕೈಮುಗಿದು "ಹೌದೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹಣೆ ಬರೆಹ ಅವಳ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ವಿವಾಹದ ಫಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರೆದಿದ್ದಾನೋ, ಅಗಿ ಆಗುತ್ತೆ ಖಂಡಿ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಪೂರ್ಣಮಾ "ಬಂದ ಕೆಲಸ ತಿಳಿತು !" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದೆದ್ದಳು. ಶೇಷವನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಡೆದನು.

೩

[ಚಿತ್ರಸೀಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ಚಿತ್ರಣ ಮಾಡುವನು. ಆಗ ಜ್ವಾಲಾದ್ವೀಪದಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರೂರರು ಒರುವ ಸುದ್ದಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ಚಿತ್ರಸೀಮಾದಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾದ್ವೀಪ ವಾಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶತ್ರು ಚಿತ್ರಸೀಮದ ಸತ್ತ ಜ್ವಾಲಾದ್ವೀಪದವರು ಹಾರಿಹೋದರು. ಉಗ್ರಾಕ್ಷನ ಮೈಪೂರಾ ಗಾಯಮಯವಾಯಿತು. —ಇತ್ತು ಓದಿ]

ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ದೊಡ್ಡ, ದೊಡ್ಡ ಶ್ವಾಸವಿಡುತ್ತ, ಸೀಮದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುನಿಂತು, ಗಾಯಗಳ ನೋವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಟ್ಟಿ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಗಾಯಮಳಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದ.

ಆಮೇಲೆ ಗುಡ್ಡವು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಮೂಂಕಾಡಮಾಡಿ, "ನೋಡಿದೆಯಾ ಚಿತ್ರಸೀಮಾ! ಎಂತಹ ಪುಹಾರಾಕ್ಷನಿಗೆ ಎಂಥಾ ದುರ್ಗತಿ! ಇಲ್ಲಿ ನುಲುತ್ತಿ, ಸುತ್ತಲೂ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಕುವವರೆಗೂ ಇರುವ ಈ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏಕೈಕ ಪ್ರಭು

ವಾಗಿರುವವನು ನಾನು. ನನ್ನನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ರಾಕ್ಷಸನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ರಾಕ್ಷಸ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿವೆ, ಬಲೇಂದ್ರನ ಮಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಅಂತಹ ನಾನು ನನ್ನ ಆರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾನವರಿಂದ ಇಂಥಾ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಬಿದ್ದೆ ನೆಂದರೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಆ ಕ್ರೂರ ಸರ ಪಶುಗಳು ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರನ್ನಲಿ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ! ಅವರು ವಿಧೇಯವರಾಗಿ ಕೊಂಡ ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದಲೇ ಹೀಗಾಯಿತು. ಅವು

"ಜಿಂದಮಾಮ"

ರಾಕ್ಷಸಾಶೇ ಪಕ್ಷಿಗಳೆ!" ಎಂದು ಹಲಬಿಡುಗೊಡನು. ಚಿತ್ರಸೇನನು ಉಗ್ರಾಕ್ಷನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವವನುಕೆ, "ಬಿಡಿಸಬೇಡ ಉಗ್ರಾಕ್ಷಾ, ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಗುಡ್ಡ ಅದ್ದುವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಅವನ್ನೇ ನೆನೆದು ಚಿಂತಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಧವೇನಿಲ್ಲದವ್ವೆ? ನೀನೂ ನಾನೂ ಇವತ್ತು ಸೋತುಹೋದದ್ದು ಆ ಜ್ವಾಲಾವ್ತಿಯಿಂದ ಮಾನವರಿಂದ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಅವರು ಎಂಟೊಂದು ಬಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳೇ ನಮಗೆ ಈ ಗತಿ ತಂದಿವೆ. ಅಂಥಾ ಯಾವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ನಿರವಿರುವ ಈ ಅಯುಧಗಳೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹತಮಾಡುವ ಬೇರೆ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕಬೇಕು" ಎಂದನು.

"ಹೌದು ಹೌದು, ನಾವು ಅಂಥಾ ಉಪಾಯವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವ ಮೂಲಿ ಹುಡುಕುವುದರೊಳಗೆ ಆ ಕ್ರೂರರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹತಾಹತ ಮಾಡಬಿಡು

ತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದಲೇ ಹೀಗಾದರೆ, ಹತ್ತಿವ್ವತ್ತು ಅಂಥ ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಆ ಕ್ರೂರರೂ ಬಂದರೆ ಏನಾದೀತು! ನಿನ್ನ ಅವನುಷ್ಕವಾದ ರಾಜಭವನವೂ, ನನ್ನ ಕೋಟೆ ಸುಹಮನೆ ಈ ಅದಮ್ಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಅವರ ವಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೆ ಆ ಘೋರವನ್ನು ನೋಡಲು ರಾಕ್ಷಸನೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ಉಗ್ರಾಕ್ಷ ನಿದಾಶೆಯಿಂದ.

ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯಂಕರ ರೂಪದ ಬಲಶಾಲಿ ಯಾದ ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು, ಪುಕ್ಕಟತನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೆ ನಿರು ಸೋರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿತ್ರಸೇನನಿಗೆ ಒಹರೆ ಕುಸರವೆಯಿತು.

"ಆ ಜ್ವಾಲಾವ್ತಿಯ ವಾಹಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ಅನುಮಾನವಿದೆಯೇ ಉಗ್ರಾಕ್ಷಾ?" ಎಂದ ಕೇಳಿದನು ಚಿತ್ರಸೇನ.

"ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಈ ಬಗೆಯ ದಾಳಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವವ್ವೆ?" ಎಂದನು ಉಗ್ರಾಕ್ಷ.

"ಅದೇ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಮೂಲೆ ಮೂರುಕು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಲ್ಲಿಂದೊಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿಂದೊಬ್ಬನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರತಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ" ಎಂದನು ಚಿತ್ರಸೇನ.

"ಆ ಕ್ರೂರರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಜೀವದೊಂದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅವನಿಂದ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಾರಿಸಬಹುದುತ್ಪಿದೆ. ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ. ಬಾದ. ಬಿಡಬೇಕೇ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟು! ಉಂ" ಎಂದ. ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡುಕಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿ ಕಡಿದುಕೊಂಡನು.

"ನಿರಾಶನಾಗಬೇಡಯ್ಯ ಉಗ್ರಾಕ್ಷಾ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದಿನ ಆ ಕ್ಯಾರಿಡಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಗರು. ಅವರಿಗೆ ಚಿತ್ರಸೇನ ಕೊಟ್ಟ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸದೆ ಬಿಡಲಾರೆವು. ಆದು ಹೋಗಲಿ. ಆ ಜ್ವಾರಾದ್ವೀಪವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿದೆ? ದ್ವೀಪವೆನ್ನುವುದರಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಸಡುವಿನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ದ್ವೀಪವೇ. ಅದು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ? ಈ ಭಯಂಕರ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು? ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಪ್ತ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಪಳಗಿಸಿ, ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಸುಕುಪರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರ ರಹಸ್ಯವೇನು? ಮೊದಲು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿ ನೋಡೋಣ. ನಾನೀಗ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರ ಶಲೆಗೆ ಮಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗಾಯಗಳು ತಾಳಿದವಾಗುವವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊ ಳೋವೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸು ವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಾಗ್ಗೆತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೂ ಧೈರ್ಯ ಗಡೆಬಾರದು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚಿತ್ರಸೇನನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಭವನದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದನು.

"ನೋಡು ಚಿತ್ರಸೇನಾ, ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವೆನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳ ಬೇಡ. ನನ್ನ ಪರಿವಾರದವರಿಗೂ ಹೇಳದಿರು. ಇದು ಹೋಸಿವು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ಪೌರರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಹೀನ ನಾದೆನು!" ಎಂದು ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಉಗ್ರಾಕ್ಷನ ಆ ಬಗೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಸೇನನಿಗೆ ನಗು

ಬಂದಿತು ಆಗ ಸೇನಾನಾಯಕನ ಅವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು "ಮಹಾರಾಜಾ" ಎಂದು ಚಿತ್ರಸೇನನ ಲಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಸೆಳೆದನು.

"ನೀ ಸೇನಾಧಿಪತಿ?" ಎಂದು ಚಿತ್ರಸೇನನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, "ಆ ದ್ವೀಪವಾಸಿಗಳನ್ನು ಇದಿರಿಸಲು ನಮಗೆ ಜತೆಯಾಗಿ ಈ ಉಗ್ರಾಕ್ಷನ ಅನುಚರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಕೂಡಾ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವ ದಿನ ಆ ಜ್ವಾರಾದ್ವೀಪ ವಾಸಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಬಳಗ ದೊಂದಿಗೆ ಹಾರಿಬಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವರೋ?" ಎಂದನು ಸೇನಾಧಿಪತಿ.

ಸೇನಾಧಿಪತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಸೇನನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಕೋಪವನ್ನು ಮೊರೆಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, "ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಗರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರ ಗುಂಪನ್ನು ಜತೆಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ತಾನೇ ಹೇಳುವಿ? ಹಾಗೆಂದಿಗೂ ಮಾತ ಕೊಡದು, ನನ್ನ ಭವನವನ್ನೂ, ನಗರವನ್ನೂ ನನ್ನ

ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ನೀಗಾ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಹಾಯ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒದಲು ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಪನ್ನೇ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು ಚಿತ್ರಸೇನ.

ಆ ಮಾತು ಗೇನಾಧಿಪತಿಯ ತಲೆಗೆ ಕುಟ್ಟಿ ಎಂತಾಗಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿದನು.

ಚಿತ್ರಸೇನನೂ ಅವನ ಪರಿವಾರವೂ ಕಾದಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭೂತರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ದಿಂಬಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಕೂಗುಗಳು ಕೇಳ ತೊಡಗಿತು. ಚಿತ್ರಸೇನನು ಅಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದನು.

ವಿಕ್ಕಾಕಾಕೃತಿಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರು ರಾಕ್ಷಸರು ಗುಂಡಿಗೆ ಒಡೆಯುವಷ್ಟು ವೇಗದ ಉಸಿರಬಿಡುತ್ತಾ ಹಿಡಿಬಂದು. "ರಾಜಾ ! ರಾಜಾ ! ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು !" ಎಂದು

ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕೂಗುಗಳು ಗರ್ಭಾರಕಂಠದಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಸ್ವರವೇ ನಾಲ್ವರ ಸ್ವರವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರಸೇನನು ನಿಂತನು. ಸೇನಾಧಿಪತಿ, "ಮಹಾ ರಾಜಾ, ಆ ಜ್ವಾರಾದ್ವೀಪದ ಖಶಾಚಿಗಳು ಮತ್ತೆ ದಾಳಿ ತೆಗೆದರೇನೋ !" ಎಂದನು ನಡುಗುವ ಕಂಠದಿಂದ.

ಚಿತ್ರಸೇನನು ಮೂಡು ದಿಕ್ಕಿನ ಆಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ, "ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಳೆ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದುದನ್ನು ಈವರೆಗೂ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೂಗುವ ರಾಕ್ಷಸರಿದ್ದರೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹಿಡಿಯಿದು ತೇಕುತ್ತಾ ಉಬ್ಬಿಸಬಿಡುತ್ತಾ. ಹುಡುಗರಾಜಾ, ಉಗ್ರಾಕ್ಷ ನಾಯಕರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈಗಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಿರಲು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈಗ ಕುಂಭೀಕುವುದ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಾರೆ. ಬನ್ನಿ" ಎಂದರು.

"ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವಸರ ಏಕೆ ಬಂದಿತು ?" ಎಂದನು ಚಿತ್ರಸೇನ.

ಆ ಭಯಂಕರ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏರಿಬಂದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈಗಲೇ ಕರೆತರಲು ಹೇಳಿದ್ದು" ಎಂದರು ಆ ರಾಕ್ಷಸರು.

"ಈ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಲು ನೀವು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಣ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಹಾಗೆ ಓಡಿಬರಬೇಕೆ ? ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದವನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುತ್ತಾನೆ ?" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಚಿತ್ರಸೇನನು ಆ ರಾಕ್ಷಸರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟನು.

"ಅವನು ಮರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬರಲಾರೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಬಂದರೆ ಬೊರತು ಅವನ ಕೆಲಸ ಆಡುಕೂಲದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನಿಗೆ ನಂಬಿಗೆ" ಎಂದರು ರಾಕ್ಷಸರು. ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಭಟರಿದ್ದರೂ ಎನೋ ಮದ್ದ ಸೇವನೆಯ

ತುಮಕಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭೂ
ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಕೆಳಗೆ
ಮೇಲೆ, ಇವರು ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು
ಮಹಾರಾಜರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಸುಗಮ
ಪಾಠ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿಂದೂದೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಚರಣೀನುರು ತನ್ನ
ಅಗ್ನಿಪರವೇಶನವೆ ಕುಂಫಿಕವು ಗ್ರಾಮವನ್ನು
ಸವಿಡಲಿದಳು. ಲೋಕ ಬೊಡವನು ಒಂದು ಮಹಾ
ವೃಕ್ಷದ ಪಕ್ಕಲೂ, ಕೆಲವು ಕಾಡಲೂ, ಕೆಲವು
ಗ್ರಾಮವೂ ಮಹಾವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪವು ೪-೫ನು
ಅವಶ್ಯಕವೆ ಸಮವೆ ಉದ್ಯಾನವೂ ಸಮೀಪವು
ಎಲ್ಲರ ವೃಕ್ಷಗಳೂ ಮರದ ಮೇಲ್ಮೆ, ಲಕ್ಷ್ಯ
ನಾದಂತಿದೆ ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಂಡೆ
ಮಲ್ಲಿ ಮಲಿವರಗ ಧೂವಿ ಒಬ್ಬನು ಕೈಮಲಿ
ಕತ್ತಿವನ್ನು ಧೂವಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಗಮನವಂತ
ಕೊಂಡಿತ್ತನು.

“ನಾನು ಇಳಿದು ಬರಲಾರೆ | ಬೇಕಂತೆ ಇಳಿದು
ರಾಕ್ಷಸರ ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಳಲಾರೆ | ಎಷ್ಟು
ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಇಳಿದು ವಾರೆ | ಮೂರು ರೂ ಈ
ಮಠ ಹತ್ತಿಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಈ ಕತ್ತಿಗೆ ಬರಿ
ರೊಟ್ಟು ನಾಳೂ ತಿವಿದುಕೊಂಡು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ”
ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದು ಮರದ ಮೇಲಿರುವವನು

ಚಿತ್ರಸೇವೆಯ ಕುಗ್ರಾಕ್ಷನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ,
“ಎನಿದು ಓಗೇಲ್ಲಾ ?” ಎಂದನು.

ಚತ್ರಸೇನನ ಕಂಡವರ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ
ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ಮೆಚ್ಚಿದದ್ದು, "ಬಂದೆಯಾ ಚಿತ್ರ
ಸೇನಾ! ಬಂದೆಯಾ! ಅಗೋ ಈ ಮರದ
ಮೇಲಿರುವುದು ಜ್ವಾರಾಂತಿಕವೆಂಬ ಏನು ಕೂಡ
ಮಾಣವು. ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟು
ಹೋಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು

ವಾಙ್ಮಯವೆಂದೇ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇವರಿಂದ ನಾವು ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಒರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪುಟ್ಟ ಹಿಮದಿಡುಕ್ಕಿನೆಂದು ಅವನು ಹೊರಾಕ್ಷಿಸುವ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡಿ, ಹೇಗೋ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ - ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ನಂಬುಗೆ ನನಗೆ ?" ಎಂದನು.

ಚಿತ್ರಸೇನನು ಮರದ ಕೊನೆಯ ಕೊನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಧೃಷ್ಟಿ ಹಾಯ್ದು, "ಎಲೋ, ಮದರಸೆರವಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಎನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಮರದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಾರಪ್ಪಾ!" ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನು.

"ಇಷ್ಟು ವಂದಿ ಹೇಳಿದರೂ, ನಾನು ಇಳಿಯಲಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪತ್ತಿದರೆ ನಾನು ಯಾರು ? ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ದೊಡ್ಡ ರಾಜನೇನಾ ನಾನು ?" ಎಂದು ಕೊತಲಾಗಿ ಕೂಗಿ ಕೇಳಿದನು ಪುರಿಚಮುಗವನು.

"ಹೊರಪ್ಪಾ, ಹೊದು, ರಾಜನಾದ ನಾನೇ ಬಂದಿ ರ್ತೆ. ಈ ಅರಣ್ಯವೂ ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ

ಬೆಟ್ಟಗಳೂ ನನ್ನ ಪರಿವಾಲನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣಭಯ ಭೇದವೆಂದು ರಾಜನಾದ ನಾನು ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು ಚಿತ್ರಸೇನ.

ಚಿತ್ರಸೇನನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಕೂಡಿದವರೊಬ್ಬರೂ "ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಜೈ ಜೈ!" ಎಂದು ಅಕಾಶಕ್ಕೇರುವ ಹಾಗೆ ಜಯ ಘೋಷ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಜಯಘೋಷವೇಳೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮರದ ಮೇಲಿರುವವನು ಅಶ್ವಯುಧದಿಂದ ಚಿತ್ರಸೇನನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಹಾಗಾದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಗತಿ ಹೇಗೆ ? ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೈಕಾಲು ಓಡಿದಳು ಮುರಿದು ಕಟ್ಟಿ ಹಿನ್ನಡೆ ಬಿಡುವರೇ ?" ಎಂದನು.

"ಅವರಿಂದ ನಿನಗೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಆಗದಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಕ್ಷಸ ರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿಧೇಯರಾದವರೇ" ಎಂದು ಚಿತ್ರಸೇನನು ಉದ್ಘ್ರಾತನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಉದ್ಘ್ರಾತನು ಇತರ ರಾಕ್ಷಸರ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಹಿಡುಗಿ ಓಡಲು, ಕೂಡಲೇ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ "ಚಿತ್ರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಜೈ!" ಎಂದು ಆಘ್ರಾಟ ತಲೆ ಬಾಗಿಬಿಡು.

ಉದ್ಘ್ರಾತನು ಕೂಡಾ ಚಿತ್ರಸೇನನಿಗೆ ತಲೆಯಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆ "ಈ ಮಹಾರಾಕ್ಷನಿಗೆ ಎಂತಹ ಗತಿ ಬಂತು!" ಎಂದು ಕೋರಹಲ್ಲಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

"ಆಲಿ ಮಹಾರಾಜರೆ! ನಮ್ಮ ಅಭಯವನ್ನು ಕಂಡಿ ಮರದಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತೇನೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಪುರಿಚಮುಗದ ಮನುಷ್ಯ ಸರಸರನೆ ಮರದಿಂದ ಇಳಿದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು.

"ನಿನಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕತ್ತಿ, ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯು ಕೈಗೆ ಕೊಡು" ಎಂದನು.

ಚಿತ್ರಸೇನೆ. ಹುಲಿಚರ್ಮದವನು ಮರುಮಾತಾಡದ
ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುನಾಯಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

"ಚಿತ್ರಸೇನಾ, ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಿರುಗುವ
ಅಕ್ಕವಿತ್ತವೆಯೇ? ನಾನು ಇಷ್ಟಾದ ಕಡ್ಡುಗಳನ್ನು
ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ"
ಎಂದನು ಉಗ್ರಾಕ್ಷ.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಹುಲಿಚರ್ಮದವನು,
"ಓ! ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ನನಗೆ ಕೆಳದಿ ಕಡ್ಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ವಿಶ್ವಾಸಮಾನ್ಯನಾಗಿ ಸಂಗತಿ ತಾನೇ."
ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಭಾವದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಂದು
ಕೊಂಡು ನೆನ್ನನನ್ನ ಕರೆದೊಳೊಡು ಬಂದು
ಅಪಾಯ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓಡಿಬಿಟ್ಟ
ಧಾರ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಾದ್ಯವವನ್ನು
ಕೊಡಲಿಗೊಳಗೆ ನನ್ನ ಅಂಚರ" ಎಂದ
ಹುಲಿಚರ್ಮ ತೊಟ್ಟನು.

"ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಆ ದ್ವೀಪದವನು ಅಲ್ಲ
ವೇನು?" ಎಂದು ಚಿತ್ರಸೇನನು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ
ಕೇಳಿದನು.

"ನಾನು ಆ ದ್ವೀಪದವನಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣ
ದೊಂದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೇ? ಆ ದ್ವೀಪದವನಿಗೆ
ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಟ್ಟವರಾದ
ನಾಗವರ್ಮ ರಾಜನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವವನು. ನಾನು
ಅಮರಪಾಲನೊಡನೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಮೇಲೆ
ಹುಲಿಚರ್ಮದವನು.

ನಾಗವರ್ಮನ ಹೆಸರು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಉಗ್ರಾಕ್ಷನ
ಅಮಲಿಬಿಟ್ಟು, "ಓ! ಒಲಿದ. ಕೆಳದಿ ಕಡ್ಡು
ನಿಗಿತ್ತು ನಿಗಿತ್ತು" ಅನಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ
ರಾಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ" ಯಾವಾಗ ರಾಮನ
ರಾಜಾ ವಿಲಾಸವು ಒಂದಾದ? " ಎಂದ
ಕೇಳಿದನು.

"ವಿಲಾಸ ಮಹಾರಾಜರು ಎಷ್ಟು
ಪ್ರಾಣಾದ್ಯವವ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ

ಬೇಕು. ಅವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವಹರಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಏಕೈಕ ಪುತ್ರ ಕಾಂಕಿಮತಿ ಯನ್ನೂ ಒಲವಂತದಿಂದ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾಗವರ್ಮನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದೇ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾ ಪೋಕರಿಗಿರುವ ಜ್ವಾಲಾ ದ್ವೀಪ ವಾಸಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಂಗರಕ್ಕೂ ಹೊಯ್ಸೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದನು ಅವರವರು.

ಚಿತ್ರಸೇನನಿಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳೇನೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಮರವಾಲನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಓದಿದು ಈ ಮೊದಲೇ ತಮ್ಮ ಸರಪದ್ವಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರನೊಂದಿಗೆ ಜ್ವಾಲಾದ್ವೀಪ ವಾಸಿಗಳು ಸ್ನೇಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅವಮರವಾಲನು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೇ ಎಂದು ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು? ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಎರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ?

ಚಿತ್ರಸೇನನು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮೂರದಲ್ಲೆ ಕುದುರೆಗಳು ಓಡಿಬರುವ ಮಿಂಚುಳು ರ್ವನಗಳು ಕೇಳಿಕೊಡಗಿತು. ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವನ ಮಂತ್ರಿ ಪಾಲ್ವರು ಸೈನಿಕರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಎಲ್ಲರೂ ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ಇಳಿದರು.

ಮಂತ್ರಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಚಿತ್ರಸೇನನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, “ಮಹಾರಾಜಾ, ಧವಳಗಿರಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಹವರು ಸಮಾಚಾರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗವರ್ಮನೊಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ರಾಜದ್ರೋಹಿ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಧವಳಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾನಂತೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈನಿಕ ಸಹಾಯ ಬೇಕಂತೆ” ಎಂದನು.

ಚಿತ್ರಸೇನನು ತನ್ನ ಸೇನಾನಾಯಕನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, “ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದ ಅರ್ಧಭಾಗವಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕರೆಮಾಕೊಂಡು ಧವಳಗಿರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರ ನಾನು ಕೊಂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

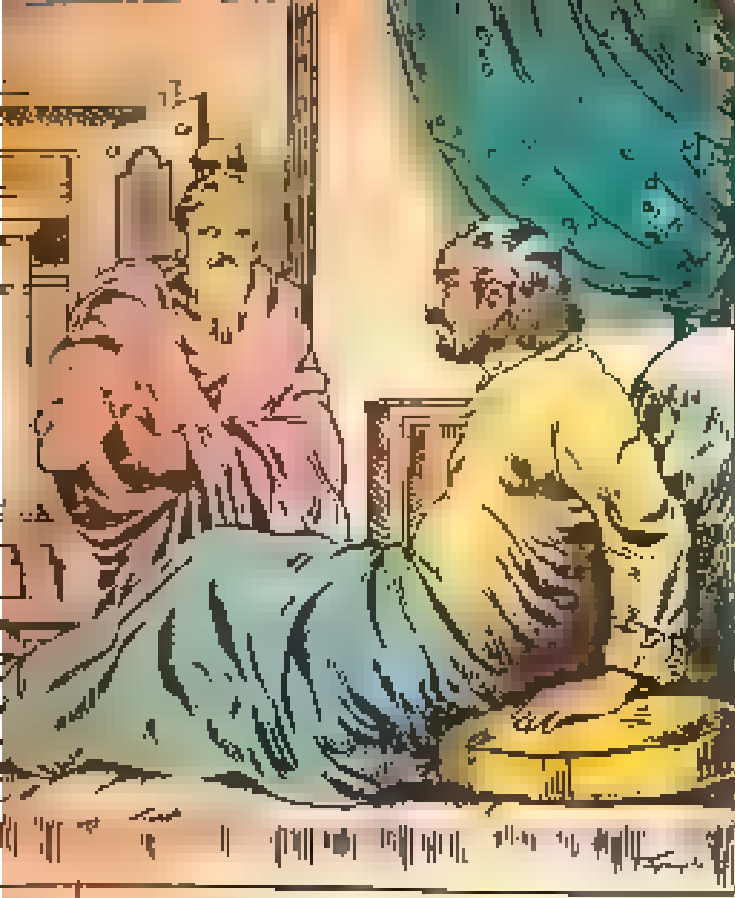
“ಅಪ್ಪಣೆ ಮಹಾರಾಜಾ” ಎಂದು ಸೇನಾಪತಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

“ಈ ನಾಗವರ್ಮನ ಸೈನ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಭಯಂಕರ ಪಕ್ಷಗಳ ಸವಾರರಾದ ಜ್ವಾಲಾದ್ವೀಪವಾಸಿಗಳು ಕೂಡಾ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು?” ಎಂದು ಉಗ್ರಾಕ್ಷನು ಅವಮರವಾಲನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದನು.

ಅವಮರವಾಲನು ಅವಕ್ಕೇನೋ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಬಾಯಿ ಕರೆದು, ಕೊಡಲೇ ಮುಚ್ಚಿ ಎಲ್ಲರ ಕಡೆಗೂ ಎನೋ ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಆಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿದನು. —(ಇನ್ನೂ ಇದೆ)

ಕೊಂಡು ನಡೆಯುವ ಕಷ್ಟ ಉಪಶಮನ ಮಾಡಲು ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳು" ಎಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿತು. ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಲೋಭಚಂದ್ರನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಧನಿಕನಿಗೆ ಏನೋ ಗುರುತು ತಿಳಿಯದ ರೋಗವೊಂದು ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಯಾವ ವೈದ್ಯರೊಂದಿರೂ ವಾಸಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ರೋಗವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಬಂದು ಲೋಭಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿ, "ನೀನು ಧನವನ್ನೇರಿಸಿ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀನು ಅನೇಕ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿರುವಿ. ಆ ಪಾಪಗಳೇ ಇನ್ನೂ ಈಗ ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಧಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೀಡಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯದ ಹೊರತು ಯಾವ ದುಷ್ಟರನ್ನೂ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸ

ಲಾರದು. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

"ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದನು ಲೋಭಚಂದ್ರ.

"ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಅತ್ಯಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂತಹದು ನಿಮಗೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಧು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಅಗ ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಕುಟುಂಬ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರೂ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇರಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಗಂದಿರೂ, ಇಬ್ಬರು ಪುಗಳಂದಿರೂ ಇರುವರು. ಸಾಧುವಿನ ಮಾತು ಅವರೂ ಕೇಳಿದ್ದರು.

"ಅನ್ನದಾಸ ಮಾಡೋಣ" ಎಂದಳು ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಪೆಂಡತಿ.

"ಅನ್ನದಾನವೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಭೋಜನವಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಊಟ ನಮಗೇ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಊಟ ಬಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಅತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೂಡಾ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರದು. ಇನ್ನೇ ನಾದರೂ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ" ಎಂದನು ಲೋಭಚಂದ್ರ.

ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡತೊಡಗಿದರು. ಒಬ್ಬರು ವಸ್ತ್ರದಾನವೆಂದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾದಾನ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕನ್ಯಾ ದಾತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ಎಂದರು. ಹೀಗನ್ನೇ ಬೆಲ್ಲರೆ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವೂ

ದೊಡ್ಡ ಪುಣ್ಯವೂ ಎಂದರು ಬೇರೊಬ್ಬರು. ಕಡೆಗೆ ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಹೆಂಡತಿ ಚಂದ್ರಾವತಿ ದೇವಿ. "ಹೋಗಲೇಂದ್ರೆ, ತಿರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವರ್ಗಕಾರ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೇವರುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ಬೇರೆ ಎಂದಿರತು ?" ಎಂದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಲೋಭಚಂದ್ರನು "ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲು ತಿರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ವೇನಿದೆ ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೇವರಿದ್ದರೂ ಅದೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವನ ಹೆಸರೆಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದಷ್ಟೆ ? ಅದುದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿದಿನಾ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಆಲಯ ದಲ್ಲಿರುವ ರಾಮನನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ನನ್ನ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಒನ್ನಿರಿ. ಆ ಪುಣ್ಯವೇ ಸಾಕು ನಮಗೆ" ಎಂದನು.

ಹಣಿ ಮಿರ್ಚುಮಾಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಲೋಭಚಂದ್ರನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವನೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಕೇಳಿ ಲಾಗದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೇ ಆಗಲಾರರು.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಹಾಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರಲು, ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಪಲಾವಣೆ ಯಾದುದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ರೋಗದ ಉಪಟಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡಾ ತಗ್ಗಲಿಲ್ಲ.

"ಆ ಸಾಧು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸುಳ್ಳು ವ್ಯಾಪಾರದ ಗೊಡವೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆದ ನಾನು ದೇವರ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿದ್ದೆನು. ಅದೇ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪ. ಈಗ ದಿನಾ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ನೆನೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ವೇನಿದೆ ? ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಪಾಗಲೇನಲ್ಲ. ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಿ ಅಷ್ಟೇ" ಎಂದು

ಲೋಭಚಂದ್ರನು ದಿನಾ ತನ್ನವರೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರದಿಂದ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಾರ ಧನ ಸುಖತ್ತು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಕಳ್ಳನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮನುಕುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಾರದು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಯನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಕಳ್ಳವು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕಳ್ಳನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿದನು.

ಅದರಿಂದ ಅವನು ಎರಡು ದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಯಾವ ಮ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡದೆ, ತಾನು ಬದುಕೋದ ಜಾತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆ ಮನೆಯವರು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಟ್ಟನು.

ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯಾವನೋ ಕಳ್ಳನು ಬಂದು ಮೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಹೆಂಡತಿ ಕಂಡುಬಿಡಿದು, ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಪತ್ತಿರ ಹೇಳಿ, "ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಡಿರಬ್ಬಾ. ಅವರಿರುವ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಗಿವಿಟ್ಟರೆ ಏನಾದರೂ ವಿವರೀತವಾದಿ'ತು" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಅದರ ಮೂರನೇ ದಿನ ಆ ಕಳ್ಳ ಸಾಧುವಿನ ಮೇಕದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲೋಭಚಂದ್ರನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, "ಅಯ್ಯಾ ಲೋಭಚಂದ್ರಾ, ನೀನೂ ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬವೂ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ಇದನ್ನು ನಿನ್ನಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂತಲೇ ಬಂದಿತು" ಎಂದನು.

"ಅದು ಸ್ವಾಮಿ, ಅಂಥಾದ್ದು?" ಎಂದನು ಲೋಭಚಂದ್ರ, ಗಾಬರಿಯಿಂದ

"ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸ್ವಭಾವವು ಬಹಳ ಚಂಚಲ ವಾದುದು. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನೆ ಯೊಳಗೇ ಒಂಥನದಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಎರಡು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮನಸ್ಸೊಪ್ಪದೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದಷ್ಟೆ?" ಎಂದನು ಕಳ್ಳ ಸಾಧು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಲೋಭಚಂದ್ರನು ಅಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತಾ, ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಲು, ಅವರು ಸಾಧು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಲೋಭಚಂದ್ರನು ತುಂಬ ಪೆದರಿ ಸಾಧುವಿನೊಂದಿಗೆ, "ಸ್ವಾಮಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಮಾರ್ಗ ವೇನಾದರೂ ಇರೆಯಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಇಲ್ಲದೇ ಏನು? ಪಂಚಭಕ್ತಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯವಾದ ಭೋಜನವನ್ನು ನನಗೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೊಡುವ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಆಗ ಸಂತೃಪ್ತಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತೆ ಎಂದಿಗೂ ಹೊರಟುಹೋಗುವ ಆ ಲೋಚನೆ ಬಿಟ್ಟು, ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶಾರ್ವತವಾಗಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾಳೆ" ಎಂದನು ಕಳ್ಳ ಸಾಧು.

ಲೋಭಚಂದ್ರನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ, ಚಂದ್ರಾವತಿದೇವಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಔತಣದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಒಡಿಸಿದಳು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳಸಾಧು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟನು ಅವರಲ್ಲಿ

ಮಾಯಕದ ಮಧು ಬೆರೊದ್ದರಿಂದ ಅವರೊಳೂ ಸ್ವಹಿತವು ಅಲ್ಲದೇ ಬಿದ್ದರು.

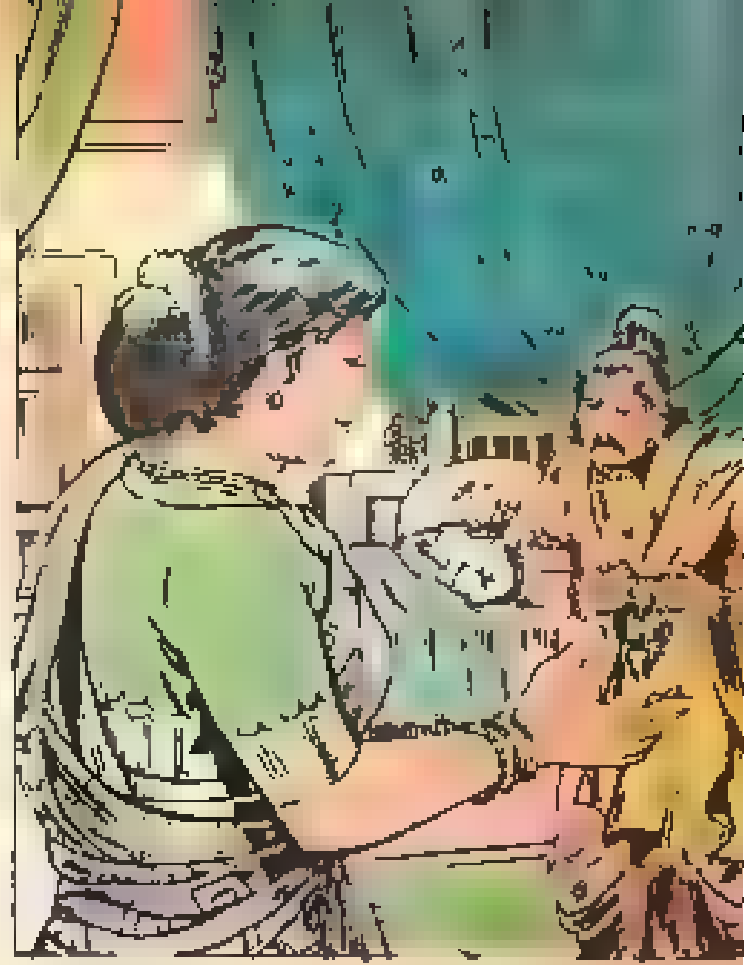
ಈ ಕಳ್ಳನು ಲೋಭತಂದ್ರನ ತಲೆದಿಂದಿನದಿಯ ದ್ವಿವ ಕಬ್ಬಿಗದ ಪಟ್ಟಿಗೆಯ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅವನ್ನು ತೆರೆದನು. ಅವರೊಳಗಿದ್ದ ನಾಗಣ್ಣೂ, ಬಂಗಾರ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೋರೈಸಿ ಹೋದುವು. ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಮಯಕದ ಮಧು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿ ದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ಎಲ್ಲರ ಮುಖಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದನು.

ಈ ಚಂದ್ರಾವತಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಎದೆ ಧಾಸ್ಕೆಯಿತು. ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಆದರಿಸಿ ಊಟ ಬಡಿದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿತು.

“ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕೃತ್ರಿಮವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಊಟ ಬಡಿದ ಈ ತಾಯಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಓಡಿ ಈಕೆಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೇಗೆ ಉರಿದರಿ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ!” ಎಂದುಕೊಂಡನು ಕಳ್ಳ.

ಅವನು ಕಬ್ಬಿಗದ ಪಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿ, ಬೀಗದ ಕೈಗಳನ್ನು ಲೋಭತಂದ್ರನ ತಲೆದಿಂದಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿದನು. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಹಿತವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಳ್ಳನಾವರೂ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗು, ದೋಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಷ್ಟೆ?

ಅದರಿಂದ ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಪೂರಾ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಬೆಳಿಬೆಳಗಾಗುತ್ತಿರಲು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು

ಚಂದ್ರಾವತಿಯ ವಿವರಗಳು. ಅವಳು ಕಳ್ಳಸಾಧುವನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಬಂದಳು. ಈ ಕಳ್ಳಸಾಧು ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿ, “ಈಗ ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನ ಗುಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ಚಂದ್ರಾವತಿ ಅವಳ ವಾಮಾಂಕಿತನಿಗೆ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಪಾಡುತ್ತಾ, “ಈ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ಯಜಮಾನರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಬೇಡ. ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನೀನು ಆದರೂ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆ ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಆಗಿ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿತಷ್ಟೆ? ಅದರಿಂದ ನೀನು ನಿಜವಾದ ಸಾಧು ಅಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಆಗತ್ಯವಾ ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲೋಭತಂದ್ರನಿಗೆ ಎಚ್ಚರ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಮುಚ್ಚದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದುಸಾರಿ

ಮನೆಯೊಳಗೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದು ಹೆಂಡತಿ ಯೊಂದಿಗೆ "ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ! ನಾನು ಯಾವಾಗಲಿ ಸಂತೆ ಕಪ್ಪವೇನಿಲ್ಲದೆ ಎತ್ತು ತಿರುಗಾಡುತ್ತೇನೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆ ನನ್ನ ರೋಗವನ್ನು ಕೂಡಾ ಗುಣಪಡಿಸಿ ದಿಟ್ಟಿದೆ. ಎಂಥಾ ಸುಖನಿದೆ, ಬಂತು ಗೊತ್ತಾ?" ಎಂದನು ಭುಕ್ತಾಹಂದ.

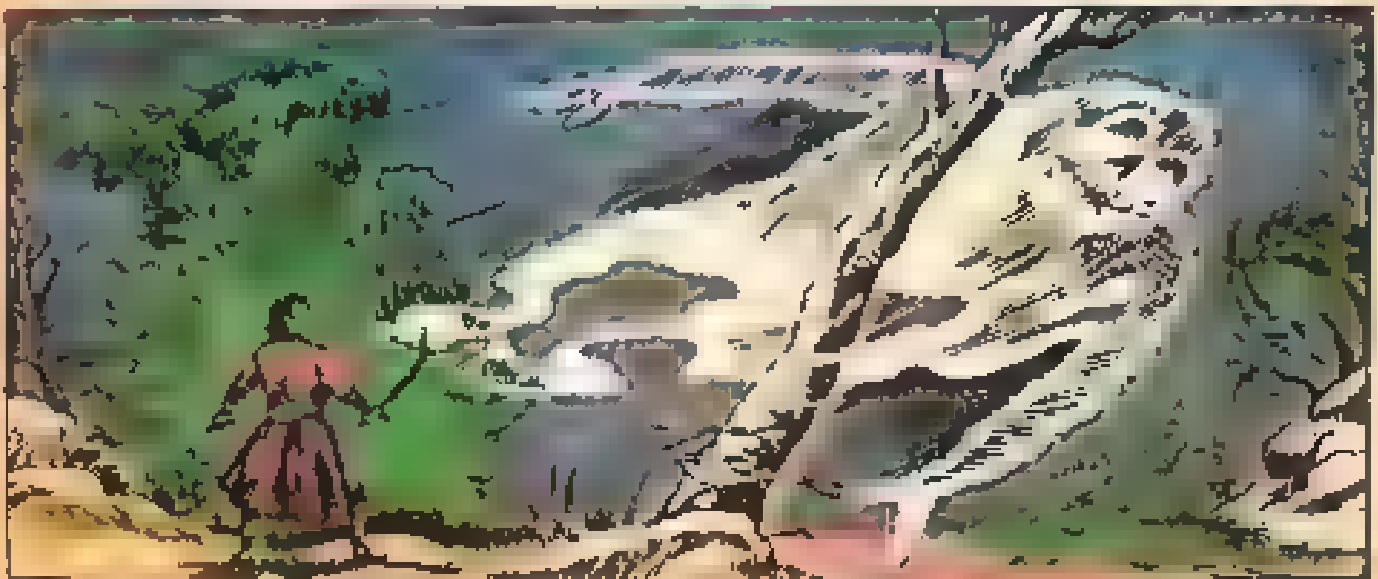
ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಳ್ಳನು "ಅಯ್ಯಾ, ಈ ಕಾಯ ಸಮಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಡುವೇಕೆಂದರೂ ನಾನು ಪುಟ್ಟಿಡತಾರನು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ತಾನು ಯಾರು ಓನು ಮಾಡಿದನೆಯಾದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಿದನು.

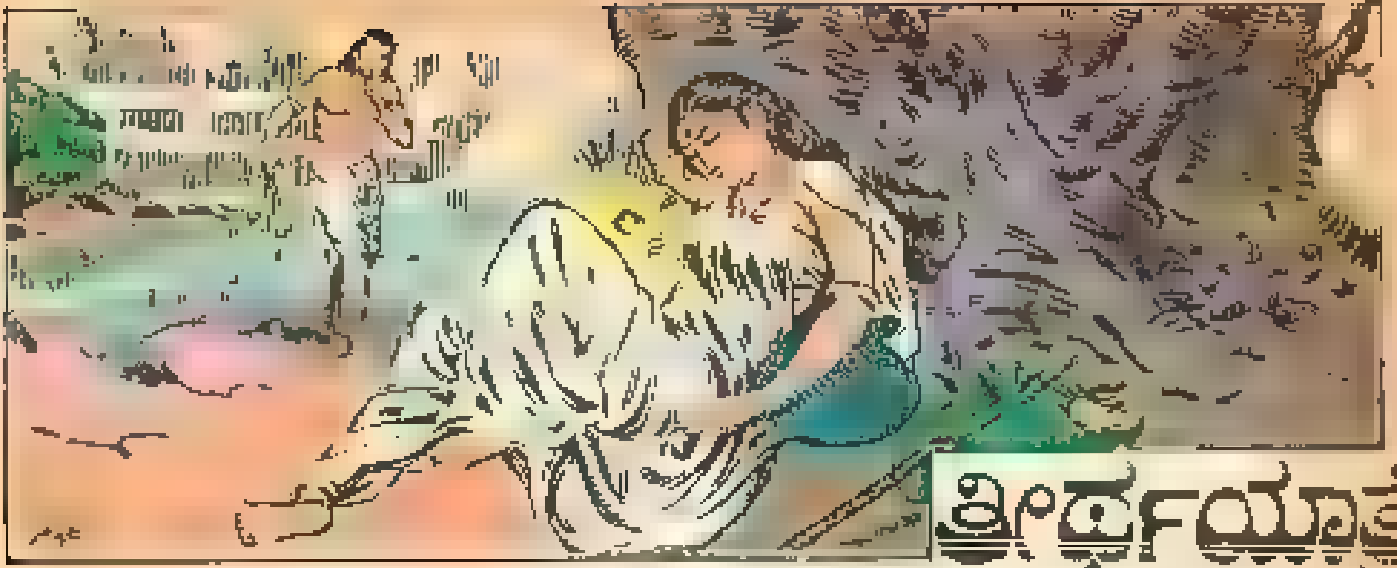
ಬೇತಾರವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ. "ಠಾಪಾ, ರೋಧಚಂದ್ರನು ವ್ಯಾಧಿ ತೀಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೋಡಲು ಬಂದ ಸಾಧು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆತ್ಮಪ್ರೇರಣೆಗೊಪ್ಪುವಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಹೇಳಿದ್ದನು. ಪುಣ್ಯದ ಹೊಡು ಬೇರೆ ಯಾವುದ ರಿಂದಲೂ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಗದಂತಲೂ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದನು. ಆದರೆ ರೋಧಚಂದ್ರನು ಕಳ್ಳನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಊಟ ಹಾಕಿಸಿದ್ದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಯನ್ನು ಹನ್ನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಅದು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಹಾಗಿದ್ದೂ ಅವನ

ರೋಗವಾಯಿತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಶ್ವ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಮುಮ್ಮನೂರಾಗಿ ಹೋಗು ತ್ತದೆ" ಎಂದಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೀಶಮನು ಹಿಗಿಂದನು: "ಅಮೃತ ಫನ್ನು ತಿಳಿದು ಸೇವಿಸಿದರೂ ತಿಳಿಯದೆ ಸೇವಿ ಸಿದರೂ ಅಮರತ್ವವು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪದೆ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೋಧ ಚಂದ್ರನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆತ್ಮಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಕಳ್ಳಸಾಧುವಿಗೆ ವಚನಪತ್ರ ಪರಮಾತ್ಮ ಗಳಿಂದ ಹಾಕುವ ಉಪವು ಅವನಿಗೆ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯವೇ ಆಯಿತು. ಅವನ ವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಣೆ ಯಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕೂಡಾ ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿತು. ಅದುದರಿಂದ ರೋಧ ಚಂದ್ರನು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಯೆಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ."

ಹೀಗೆ ಠಾಪನಿಗೆ ಮೌಢಧರಂಗವಾದ ಕೊಡಲೇ ಬೇತಾರವು ಅವನ ಹೊರಲಿಂದ ಕವ ಸಮೇತ ಘನಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಸೇತಾಡತೊಡಗಿತು.

ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ

ದೇವಾವರವೆಂಬೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡ ನಗಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಶಾಮಳಿ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಬರಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆದ್ದಾಗಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಊರೊಳಗಿರುವ ರಾಮಕರ್ಮನೆಂಬ ಪಂಡಿತನೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಹೂರ್ತ ದಿನವನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ರಾಮಕರ್ಮನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಹೂರ್ತ ದಿನವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿ. "ನಿಮ್ಮ ಆರೋಚನೆ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹುದು. ಈ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮನೆ, ಹೊಲ, ಮಕ್ಕಳು, ಏವ್ಯಾಪಾರ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಮುಂತಾದ ಆರೋಚನೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಹಾಗೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಫಲವು ದಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮರೆಯಬೇಡಿ" ಎಂದು ಹಿತಯೋಧನೆ ಕೊಡಾ ಮಾಡಿದನು. ಮುಹೂರ್ತದ ದಿನದಲ್ಲೇ ಆ ಗುಂಪೆಯೆದು

ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ನದಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರು. ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ತುಂಬಿದ ಒಂದು ತೋಟವಿದ್ದಿತು. ಶಾಮಳಿ ಒಂದು ಮರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಳು. ಕೆಲವರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಆತ್ಮ ಹೋದನು.

ನದಿಯ ಆಚೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಿದ್ದಿತು. ಆ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಣಿಗಳು ಬೊರಕುತ್ತವೆಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅವನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ, ಸ್ನಾನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿ ಕುಳಿತಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟ.

ಹಾಗೆ ಅವನು ತಿರುಗಿಬರ ವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಹೆಂಡತಿ ಮರದ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಒರಗಿ ನಿರ್ದೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಎಚ್ಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಗಜಗಿಸುವ ಏನೋ ಒಂದು ವಸ್ತು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದನು. ಅದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಮಣಿ

ಒಂದೆಡೆ ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಕೇಶವಯ್ಯನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದನು. ಶೀಘ್ರ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪಂಡಿತ ರಾಮಶರ್ಮನು ಹೇಳಿದ ಹಿತದೋಷವೇ ಅವನ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಧನಮೋಹವು ಕೂಡದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನದು ವ್ಯವಸಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಅವಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಿದುದೇಕೆ.

ಹೀಗೆಂದುಕೊಂಡು ಕೇಶವಯ್ಯ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೊಂಡ ತೆಗೆದು ಮನೆಯನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಮಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿದನು.

ಅವಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಾದ ಮೇಲೆ ಗಂಡಹೆಂಡಿರು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಕೇಶವಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ "ನಾನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮರ ಹೊಳೆಯು ತಿರುಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆನು" ಎಂದನು.

"ನೋಡಿದಿರಾ? ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಚಿಕ್ಕ ದೊಂಡು ಮೃಗವೇ ಸಂಗತಿ ತಾನೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಶಾಮಲೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಕೇಶವಯ್ಯನಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಅವನು ಶಾಮಲೆಯನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಶಾಮಲೆ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ "ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೂಕದ ಒಂದಾಗಿ ಒಂದು ಹದ್ದು ಬಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಎರಗಿತು. ಅದರ ಕೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೊಳೆಯುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದು ಹದ್ದಿನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಜಾರಿ ನನ್ನ ಬದಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ವ್ಯಕ್ತದ ಮನೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂದು ದಿಟ್ಟಿತು" ಎಂದಳು.

"ಆ ಮನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಆಸೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಕೇಶವಯ್ಯ.

"ಅಂಥಾ ಆಸೆ ನನಗಿಲ್ಲ ಬಂದಿರಾ? ನಾವು ಹೊರಟಿದ್ದು ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಾನೇ? ದತ್ತಮಣಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ನಮಗೆ ಈ ಶೀಘ್ರಯಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮಣ್ಣಿನ ಹೆಂಟಿಗಳಾಗಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ, ಸಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದಳು ಶಾಮಲೆ.

ಅವಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತನಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಂತಸ್ತುನಲ್ಲಿರುವಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅದರೊಲವ ತಾಳಿದನು ಕೇಶವಯ್ಯ.

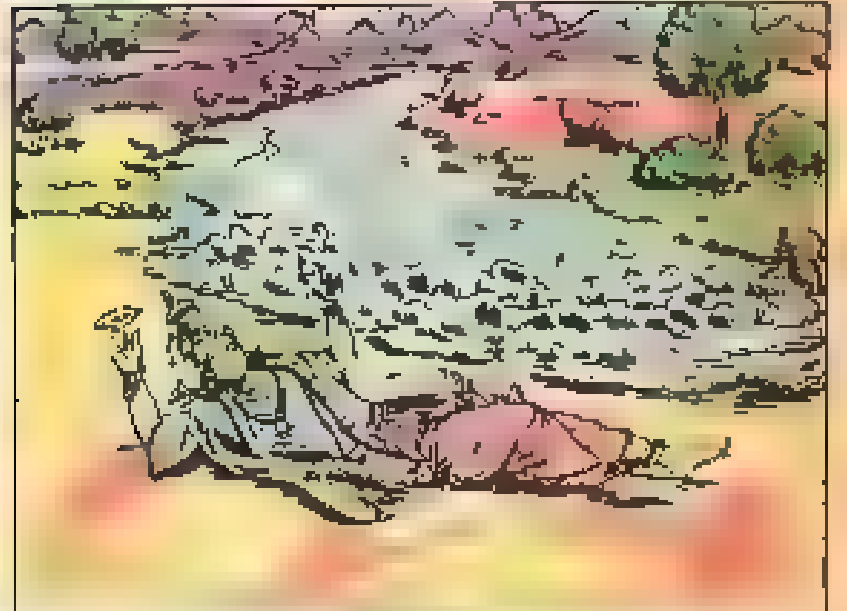

ಸಮ, ದೇವಾಲಯಗಳು:

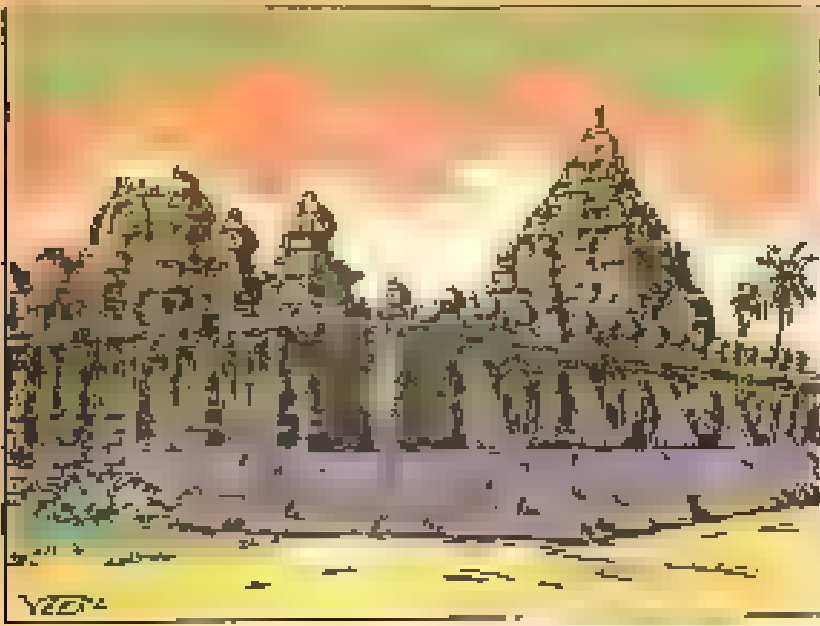
ಕಾಂಚೀಪುರ

ಬ್ರಹ್ಮರೇವತ ಬಂಜುಳಾರಿ ಯಜ್ಞ ಮಾರ್ಗ
ರೇವತರು, ಅವಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು
ಹುಡುಕುತ್ತ ಸತ್ಯವ್ರತ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ
ಪಡೆದ ಕಾಂಚೀಪುರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ
ಮ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಇದು ಪರವ್ಯಕ್ತರೇವತರ ಏಕೋ ಇವ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಅವರು ಮೌಗಮೂಃ ನದಿಯ ದೊಡ್ಡತಾಳೆ ಯಜ್ಞ
ವಾಚಿಯನ್ನು ಜಲಮಯವೂರಲು ರಥವ
ದಿಂದ ಉಕ್ಕಿ ಓಡಿಬರತೊಡಗಿದಳು. ಆಗ
ಮಯಾದಿಷ್ಟ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಮಲಗಿ ಇದಿಯ
ಪ್ರವಾಹವು ಮೂಡೆ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆದನು.

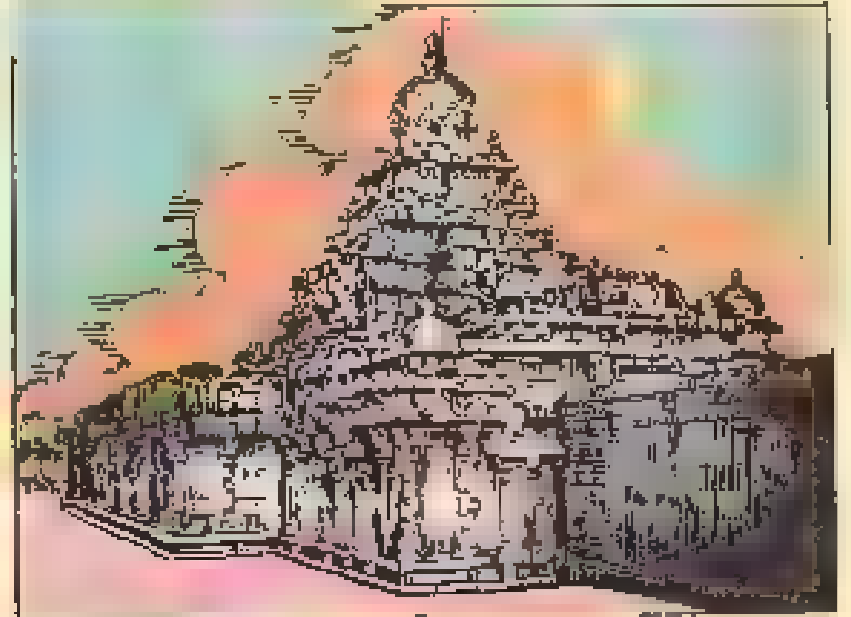

ಅರವತರ ಬ್ರಹ್ಮರೇವತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ
ಮಹಾದಿಷ್ಟ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬೀಡಿದ ಮ
ಗಿಲ್ಲು ಪ್ರವಾದಿಸುವ ವರದರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಮಗಿ ಉದಯಿಸಿದನು. ಈ ಮಗೂಳ್ಳ
ಮೆಗ್ಗಿಸೊಂದಿರುವ ಪರವರಾಜ ಸ್ವಾಮಿ
ಅಲಯವು ಒತ್ತು ಪುರಾಣವಾದ ಆಂಜನ
ಬನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪಲ್ಲವರಾಜನಾದ ರಾಜಸಿಂಹನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಕೃತಿಸನಾಥನ ಅಲಯವು ಅದ್ಭುತ ಕೆಲಸ ಕಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿತು. ಗರ್ಭಗೃಹದೊಳಗಿನ ಶಿವಲಿಂಗವು ಹದಿನಾರು ಫಲಕಗಳಿಂದ ಕುರೂರಿ ಸಜ್ಜಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಲಯ ಪ್ರಾಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಐವತ್ತೆಂಟು ಚಿಕ್ಕ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪಲ್ಲವರಾಜನಾದ ನಂದಿವರ್ಮ ಪಲ್ಲವಮಲ್ಲನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠ ಕುರೂರಾ ಅಲಯ ಕೂಡಾ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಖಂಡವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಅಂತಸ್ತುಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುವ ಅಲಯ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾದಿಪ್ತು ನಿಂತಿರುವಂತೆ ನಿಂತಿರುವಂತೆ, ಶಯನಿಸಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

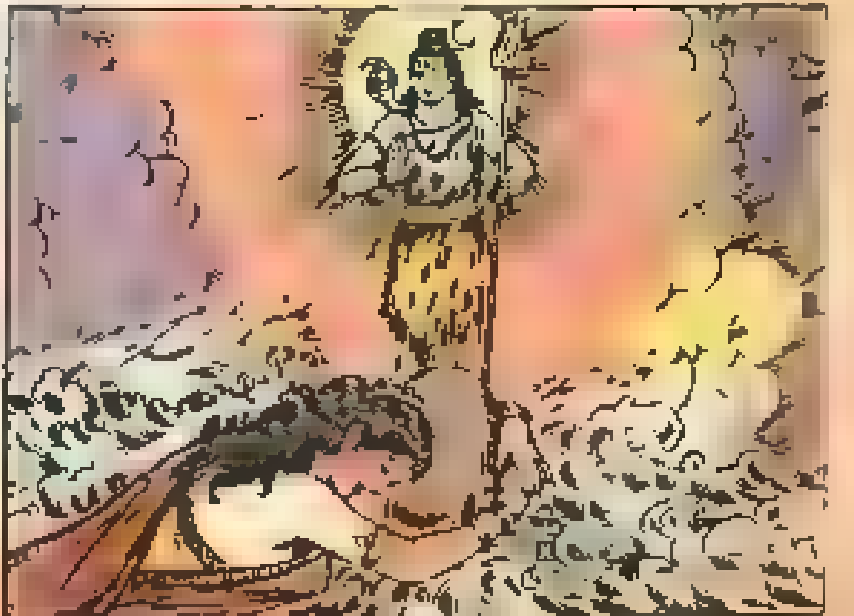
ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶಾಖರಸಾಥ ಅಲಯವು ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬ ಮಂಟಪವಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾದ ಹದಿನಾರು ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಈ ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಂಗಣದ ಕುಂಜಾ ಎಷ್ಟೋ ಅಲಯಗಳಿವೆ. ಮಯೂರಗಳೂ, ಗೋಪುರಗಳೂ, ಶಿವಲಿಂಗಗಳೂ ಇವೆ.

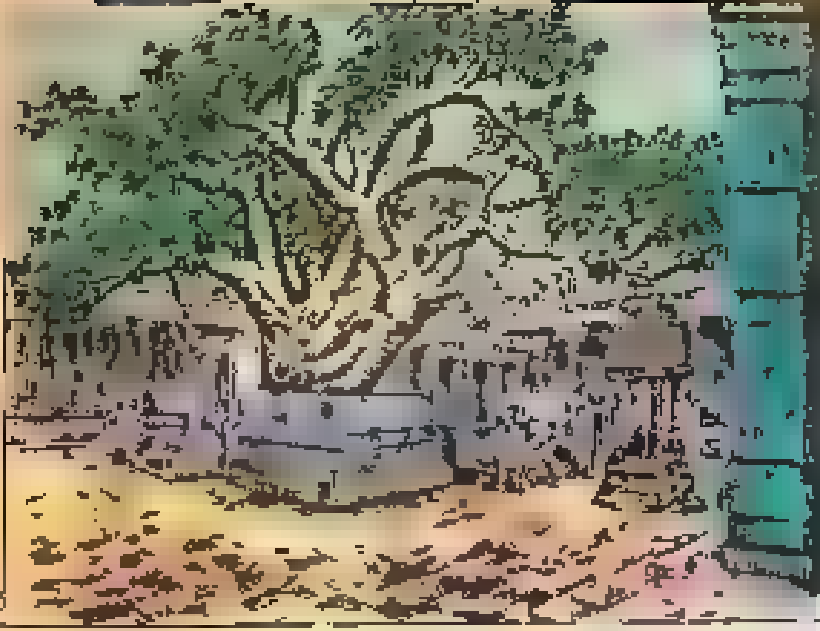
ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರ ವಿವಾಹವನ್ನು
ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳೂ, ಮುಖಿಗಳೂ
ಎಲ್ಲರೂ ಕೈರಾಸನವನ್ನು ನೇರಿದರು. ಆಗ
ಪರಮೇಶ್ವರನು ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಅಧ್ಯಾಪ್ತಿಕ
ಭಾರವನ್ನು ಸಮಕುಲವಾಗಿರಿಸಲು ಅಗ್ನಿ
ಮುನಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಶೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ
ಆರೋಪ ಮಾಡಿದನು.

ಅಗ್ನಿನು ಶಿವಾಚ್ಛೇಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ತನ್ನಿಗೆ
ಶಿವಪಾಮಾತೆಯೆಂದು ವಿವಾಹ ದರ್ಶನದ ಭಾಗ್ಯ
ಅನ್ವಗೃಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅವನ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪಾರ್ವತೀ
ದೇವಿ ತನ್ನೆಡಲಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಕಾಂಚೀಪುರದ ನದೀ
ತೀರದಲ್ಲಿ ಪರಮಶಿವನ ಲಿಂಗ ರೂಪವನ್ನು
ಪೂಜಿಸಲು ತೊಡಗಿದಳು.

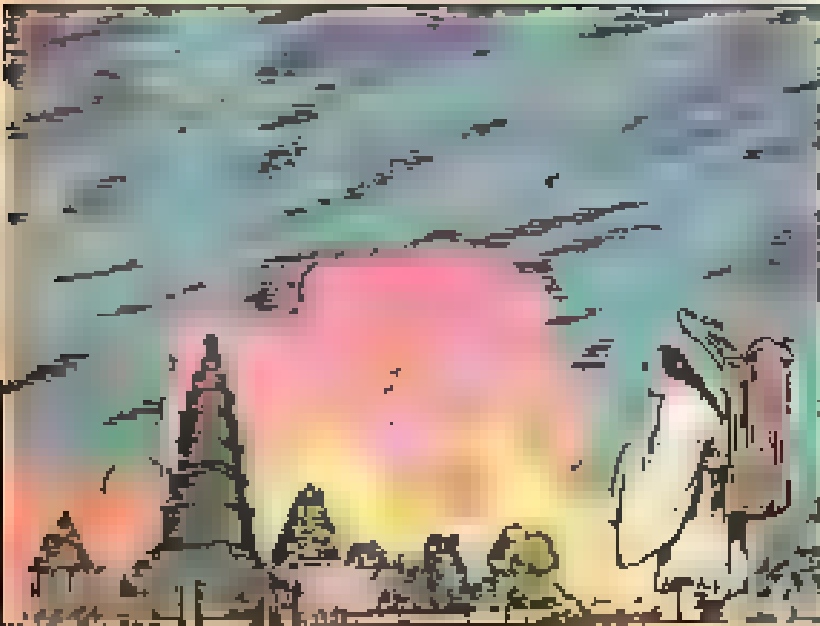
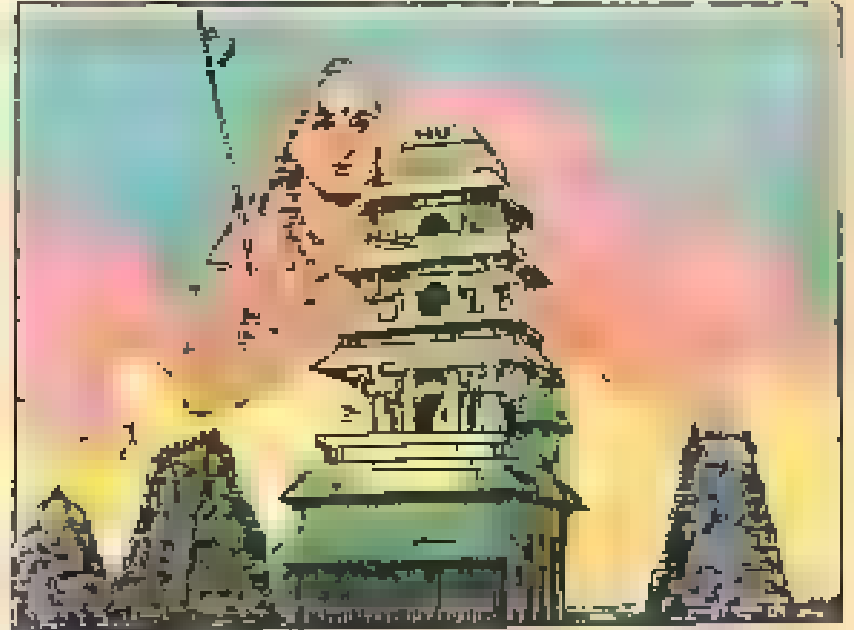
ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಪೆಂದಿರುಳು ಲುಪ್ತ ಕ
ದಿಂದ ಶಿವನು ಲಿಂಗವು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುವಂತೆ
ಮಾಡಲು ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಏಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ
ರಳು. ಆದರೆ ಪಾರ್ವತಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು
ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷುತಗೊಂಡು, ತಾನು ಕೂಡಾ
ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೋದಳೆಂದು ಹೋಗಲು
ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಆಗ ಶಿವನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ,
ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.
ಅಗ್ನಿನು ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ವಿವಾಹ
ವನ್ನು ಆಸೆ ತೀರುವಂತೆ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದನು.

ಈ ಆಲಯ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಸುಮತ್ತರ ಗಣಗೂ ಹಿಂದಿನ ಮೂವನ ಮಂವಿರುವುದ ರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬಿರಾಟವನಾಥ ಆಲಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತೆಂದು ನಂಬಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬೆಳಗುವ ಈ ವೃಕ್ಷವು ನಾಲ್ಕು ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ದುಚಿಯಾಳ ಮೂವನವಾಯಿ ದಡು ವುದು ವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕುಂಜಿಪುರವು ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಸತ್ಯ ಪು, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅದಿಕುಂಜರರು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಮಸೋಟ ಹೀತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಜಪತ್ ಹಮೀದ್ ಅನಾ ಲಿಯಾ ಎಂಬ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತಗುರು ಕುಂಜಿಪುರವನ್ನು ತನ್ನ ಧಾರ್ಮ ಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಮತಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಈ ನಗರವು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳಗಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಏಕನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೂಯಾನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ಎಂಬ ಚೀನಾ ಯಾತ್ರಿಕನು ಈ ನಗರವನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸಿದನು. ಆಗ ಅವನು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೌದ್ಧಾ ರಾಮಗಳನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಕಾಲ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಕವಿ ಸುನ್ನಾನ

ಹಿಂದೆ ಪತ್ನಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಖದತ್ತನು ರಾಜನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನವೇರಿದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಏನೇನೂ ಆದರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮೋಯಿತು. ಆದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾಡವನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಂಜುನಾಥನು.

ಕವಿಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು? ಕೆಲಸ ಬೋಗಸೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೈಲಾಗದ ಹುಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನವರು ಕವಿತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದಾಂಧಲೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಆ ಮಂತ್ರಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು.

“ಕವಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು ಕೇವಲ ಹುಚ್ಚು ಕೆಲಸ. ಶುದ್ಧ ದಂಡ! ಆದರಿಂದ ವಿಜಾನೆ ಮಾರಿಯಾಗುವವರ ಹೊರತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಳೆನಷ್ಟು ಕೂಡಾ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಾಗ ರಾಜಮೊಂಡನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಿಶಾಖದತ್ತನಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಕವಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇನೋ ಇದ್ದಿತು. ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅಪರಂಜಿಯಾದ ಮೋಗುವವರ

ರೊಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ವಿಕಸನವಾಗಿ ಹ್ಲಾಸದ ಪ್ರಕಾಶವು ಬರುತ್ತದನ್ನು ಅವನು ಶಿಲದಿದ್ದನು.

ಆದರೆ ವಯೋವೃದ್ಧನಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುವ ಹಿರಿಯನಾದ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಾರಾದರೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು ಎಂದೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬುದ್ಧಿಸಾರಿ ವಿಶಾಖದತ್ತನು ಬಳಿಗೆ ಯುಂವಕನೂ ಸ್ವರಮ್ರಾಪಿಯೂ ಆದ ಚಾಂದ್ರಾಯಣನೆಂಬ ಕವಿ ಬಂದು ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, “ಮಹಾ ಪ್ರಭೂ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಶಾತನವರ ಹತ್ತಿರ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ಸುಧಾಕರ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಮೊಮ್ಮಗನು. ಈಗ ರಾಜಾದರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾತನ ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ಕೂಡಾ ಕವಿತೆ ಹಾಡಬಲ್ಲೆನು. ಏಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾದಿಧಾನ, ಪತಾಪಧಾಪ ಕೂಡಾ ಮಾಮತ್ವೇನೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ

తమ్మ ఆశ్రయం పడేయబోతున్నాను బుద్ధిద్దానే.
తమ్మ ఆశ్రయం పొందుకుంటే నయ్యోయిందల్లి
ద్దానే" అందును.

ఒందు కాలంలో తమ్మ రాజ్యశ్రీ దోర్నా
శివ ప్రతిష్ఠాగళాన్ని సుమార్చిపోయి, సుధాకర
భట్టారకర కుటుంబం బహుళ దినానాల్లో
దర్శించుకున్నాడు. తనను విశాఖపట్నం రాజు
మనస్సు కలుపుకుంటున్నాడు. అప్పుడు
రాజు విశ్వాసపాత్ర రాజుసభలో తన ప్రతిష్ఠా
యన్న ప్రదర్శించుకున్నాడు. పంకితుల ఆ
చారణకు నోడితే కొంతమంది మంత్రులు
మోటువేసి అందు అవసరం లేదు.

విశాఖపట్నం రాజును బాంధ్యాయంగానూ
ఎన్నో మోటువేసింది. మంత్రులు, మంజు
నాథులు తమను బాంధ్యాయంగానూ పేర్చి.
"సుధాకర భట్టారకర దోర్నానాల్లో

ఎన్నోమంది నమగ్నంగా ఉన్నారన్న విషయం
మనకు మేల కార్యకర్తల ముందుకు
రూపకంగా సహజంగా ఉంది. నేను ఒక్కయ
వయస్సు. దేవుడు దానితోనే ఉన్నాడు.
ఒకే కష్టాన్ని నందుకుంటున్నారన్న విషయం
మేలకాదు. అప్పుడు తన బుద్ధివంతంగా
ఉన్నాడని ఒకటి ప్రశ్నించుకుందా ?"
అందు ప్రశ్న మూడితను.

ఒందు దేశం మంత్రులు ఒకే మూలకాల్లో
ఉన్న శివ. బాంధ్యాయంగా క్షణాలకు పోయి
కొంతమంది సమాధిపొయింది. "నాను అందు
మోటువేసి రాజుకొడుకును కొంతమంది
పంజుకు నెట్టే. కష్టం మోటువేసి నన్న
ప్రశ్నకు అర్హతనుచేసింది. అందు నాను
రాజుకొడుకు నెట్టేమందు అందుకుంది
లేదు. కాబట్టి మూలకాల్లో పోయి
యూరూ అప్పుడు ఆశ్రయం కలిగించేందర
రాజుకొడుకు సంతోషించు అందు నాను
పొయిందానే" అందును.

విశాఖపట్నం బాంధ్యాయంగా విశాఖ
సంతోషించుకున్నాడు. మంత్రులు మంజునాథులను
సమాధిపొయింది. "మూలకాల్లో శివ
పట్టించే ఈ మంత్రులు నన్న ఆశ్రయం ఆశ్రయ
వన్న శివకొడుకు నాను ఇదే మూలకాల్లో
మోటు ఇచ్చుకు గొప్పకాదు అందుకుంది
కొంతమంది కొంతమంది ఆశ్రయం మూల
పోయి. మనస్సుపరి? అందు కుదోయిందల్లి
ఇదేమన్న విషయంకోసం?" అందును.

మంజునాథ మంత్రులు క్షణాలకు ఆశ్రయించి.
"ప్రభువాళ్ళ! ఒందు వారం కలిగి నన్న
ఆశ్రయంలో ఉంటున్నాడు మోటువేసి

ಅಕ್ಕಿವು ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಹೋದವಕ್ಕೆ ? ಅವನ ಸ್ವಲ್ಪ
ಹೆಚ್ಚು ಇನ್ನೂ ಭರ್ತಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿಯಂತರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಇವಾನ್ನೂ ಒ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು" ಎಂದನು.

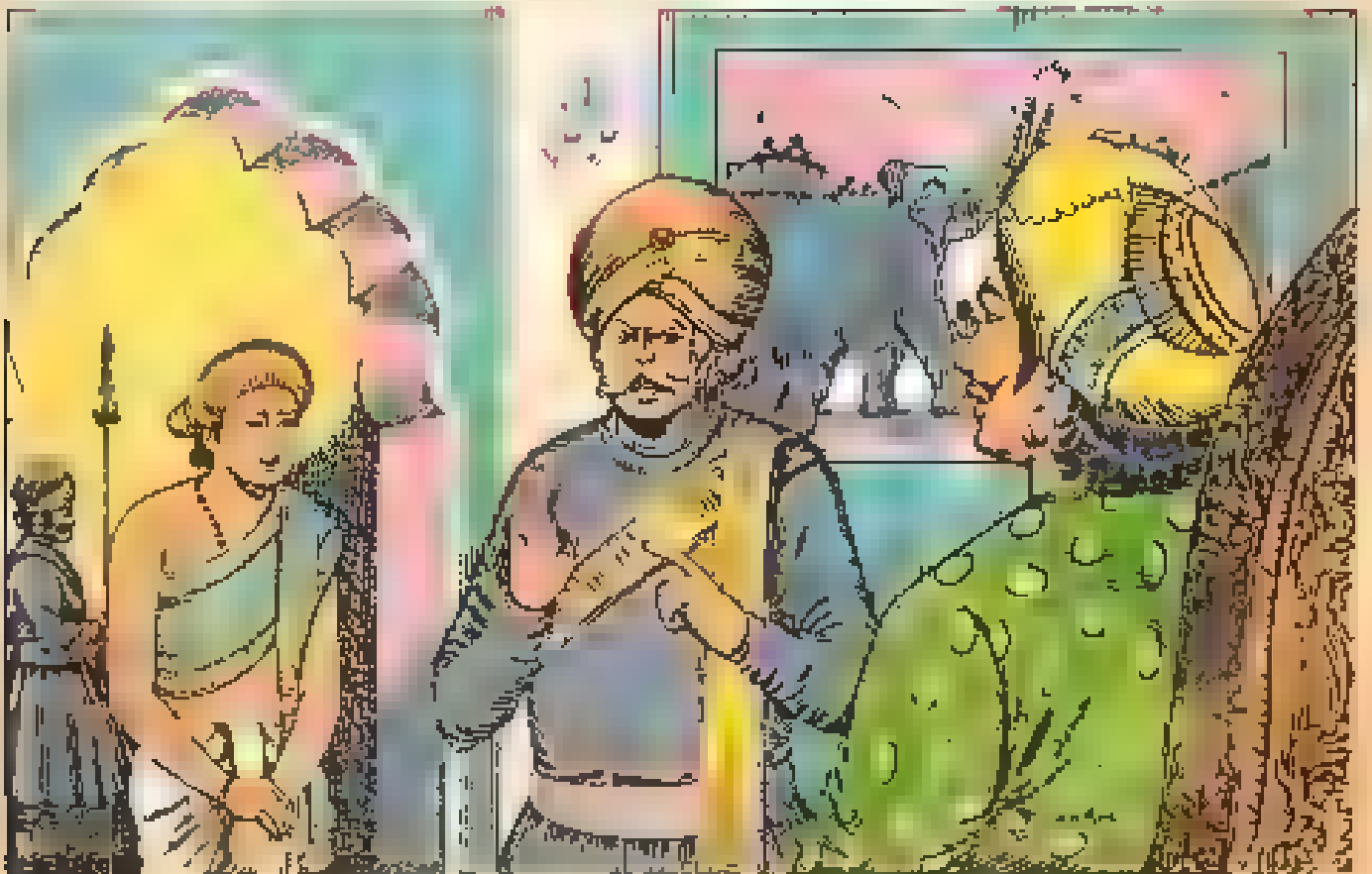
ಒಬ್ಬ ಕವಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಅವಮಾನಪಡಿಸುವ
ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಒಮ್ಮೆ
ಸಂಶೋಧಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅದರ ಚಾಂದ್ರಾಯಣನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಒಳಗಡೆ.
"ಮಾನವರು ಶ್ರಮ ಪಡುವುದೆಂದರೆ ದೇವತಾರ್ಚನೆಗೆ
ಸಮಾನವಾದುದು. ಶರೀರದಿಂದ ಶ್ರಮವಡುವು
ದಾದರೂ, ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಶ್ರಮವಡುವು
ದಾದರೂ, ಕ್ಷುಧೆಯ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ನೀತಿಯಿದ್ದವಾದ
ಶ್ರಮವು ಯಾವುದೇ ಆದರೂ ಉಚ್ಚನೀಚವೆಂಬುದು
ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗೆ
ಮೇಳವಾದು ಒಂದಾರಾಜರ ಸೇವೆಯಾಗಿ ಬರುವ
ಇದ್ದೋಗವೇ" ಎಂದನು.

ಚಾಂದ್ರಾಯಣನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ
ಮುಖನಾಥ ಮಂತ್ರಿ ತುಂಬ ಬೆರಗಾದನು. ಕೂಡಲೆ

ಹಾಸಿ: ಅರೋಚನ ತಟ್ಟಿದಂತೆ, "ಪ್ರಭೂ ! ಈ
ಚಾಂದ್ರಾಯಣನು ಒಮ್ಮೆ ಜಾಣನೇ ಸರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ
ಕುರಿಗಳಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿ ಒದ್ದೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ
ಇವನು, ಅಶ್ವಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯ ಚಾಕರಿ
ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶ
ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.
ಪ್ರಭುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ"
ಎಂದನು.

ಅ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಚಾಂದ್ರಾಯಣನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ
ವಾಯಿತು. ವಿಶಾಖದತ್ತನೂ ಅಶ್ವಾರೂಪನ್ನು
ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದನು.
ರಾಜನ ಅಧಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ಮಂತ್ರಿ, ರಾಜ
ನೊಂದಿಗೆ, "ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಅದರಂತೆ
ಯಿಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಅಶ್ವಶಾಲೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತ
ಒದ್ದಾಡು ಸಾಗಿಸುವರೆಂದು ಇವನು ನಿರೂಪಿಸ
ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ
ರಾಜನಿಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾ

ಗಯಾ ನಾವು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದನು.

ಚಂದ್ರಾಯನು ತನಗೆ ಬರುವ ಕೋಪವನ್ನು ಮೃಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಪ್ರಭೂ, ಕವಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದೆಂದು ಬಂದ ನನಗೆ, ಅತ್ಯಂತಾಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ. ಈ ಬಗೆಯ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ" ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಭಾವವು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಹೇಳಿದವರೂ ಅವರೇ. ಅವರು ಕೊಡಬಹುದೆಂಬ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು.

"ಅದೇನು ನಿನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಮಂಜುನಾಥ ಮಂತ್ರಿ.

"ವಿಶಾಖದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತಾಲ್ಪದ ಕೆಲಸದವನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕವಿತೆ ಹೇಳುಲು ನೆಂದು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಮಹಾರಾಜರ ಕೀರ್ತಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ" ಎಂದನು ಚಂದ್ರಾಯನು.

ಮಂತ್ರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತೋರದೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟತನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತನು. ಆಗ ಚಂದ್ರಾಯನು "ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ

ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿರಲು ಕಾರಣವೇನೋ ನಾನರಿಯೆನು. ಯಾವ ದೇಶದ ದೊತ್ತತನ ಕ್ಕಾದರೂ ಆ ದೇಶದ ವರ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಕವಿಗಳ ಪ್ರತಿಭೆ ಕೂಡಾ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶರೀರ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಮನೋಬಲವೂ, ಅನಂದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿಗೆ ಕವಿತ್ವವೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದುವರಿದಲಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕವಿತ್ವವು ಅವರ ವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಂತ್ರಿ, ಪುರುಷರು ಹೇಳುವಿನಿಂದ "ಚಂದ್ರಾಯನಾ, ನೀನು ಬೆಕ್ಕವನಾದರೂ ವಸ್ತ್ರ ಕೀಟನ ವರೆಯನ್ನು ಹರಿದೆದುವು. ನೀನು ನಿನ್ನ ತಾತವರಂಥ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಯಾಗಲು ಶಕ್ತನೇ ನಿಜ. ಈ ದಿನದಿಂದ ನಾನು ಕವಿ ಸನ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ವೈತರೇಕ ಭಾವದವನಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಮಂಜುನಾಥ ಮಂತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಶಾಖದತ್ತ ರಾಜನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಸಂಧಿಕರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆಗಲೇ ರಾಜನು ಚಂದ್ರಾಯನನ್ನು ಘನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಅಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದನು.

ಲಿತ್ತರ ರಾಮಾಯಣ

ತೆವೊಂಥನರಾದ ಮಹಾಮುನಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದ ಅಗಸ್ತ್ಯನು ರಾಜನಿಗೆ ಲಂಕಾವೃತದ ಹುಟ್ಟುಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಸುಕೇತುನಿನ ಕುಮಾರರಾದ ಮೂಲ್ಕವಂತ, ಮಾಲಿ, ಸುಮಾಲಿಯರು ಲಂಕಾವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುತ್ತಾ, ವರ ಬಲದಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಪಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ರಾಜರುಂಟು ಎವರಿಸಿ, ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು:

ರಾಕ್ಷಸರಿಂದಾಗುವ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾಗದೆ ದೇವತೆಗಳೂ, ಋಷಿಗಳೂ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ, ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ "ಕಂಭೋ! ಜಾದ್ರಕ್ಷಕಾ! ಸುಕೇತನ ಕುಮಾರರು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಗರ್ವಾತಿರೇಕದಿಂದ ಎವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವತೆಗಳನ್ನು

ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಪಿಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನೂ, ಮನಗಳನ್ನೂ ನೆಲಮಟ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧು ಸಂತರಿಗೆ ಶಾಪೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮ, ರುದ್ರ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ, ಯಮ, ವಸುಧಾ, ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವ ಆ ಮೂವರು ರಾಕ್ಷಸ ಪರಿವಾರಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾವಾಡಬೇಕು. ನಿನ್ನನ್ನೇ ನಂದಿದ್ದೇವೆ, ಮಹಾದೇವಾ" ಎಂದು ಭಯಪಡುತ್ತಾ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಅವರೆ ಮಹೇಶನು ಸುಕೇತನ ಪಕ್ಷವಾತಿಯಾಗಿ ಧ್ವನು, ಅಡುದರಿಂದ ಅವನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, "ಓ ದೇವತೆಗಳೇ! ಮಹರ್ಷಿಗಳೇ! ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪ್ರತಾಪಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದೇವಲ್ಲ ಅದರೇನು ಮಾಡಲಿ? ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ: ಅವರ ಸಾವು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಂದು.

ಶರಣಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಸುಷ್ಮಾಳು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಯವಿತ್ತು. "ವನಗೆ ಸುಕೇತುವೂ ಅವನ ಮೂವರು ಮಗಂದಿರೂ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಪ್ರವರ್ತನೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಲಿ ರ್ತನೆ. ವನಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋಪದ ಉರಿ ಎಳುತ್ತಿದೆ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ಹೀವನೂ ನನ್ನ ಪ್ಪ ದಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾನೆಂದಾಯಿತು. ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಸಂಹರಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀವು ಪದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವತಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಾಶಂಕೆಗೊಂಡು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಈ ಸಂಗತಿ ರೇಗದಲ್ಲೇ ಗೂಢಚಾರರ ಮೂಲಕ ಧಾರಿ ರಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬುಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮೂಲ್ಯವಂತನು ಕನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ, "ದೇವತೆ ಗಳೂ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಲು ಪರದಾಮುತ್ತಿದ್ದಾರೇನು? ಮೊದಲು ಮಹೇಶ್ವರನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕಿರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಂಗಾಶಾಪ ಕೊಂಡರಂತೆ. ಮಹೇಶ್ವರನು ತನ್ನಿಂದಾಗದೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನಂತೆ. ಮಹೇ ಶ್ವರನ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಬಲಗಿಟ್ಟು ಬಣ್ಣಗಿಟ್ಟು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ತಲೆತಾಗಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಅವನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವುದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ದಾನಂತೆ. ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ದೇರ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕರಿಪ್ರವಿನಂತಹ ಅನೇಕ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಕ್ರಮದಿಂದ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದು. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರೋಚಿಸಬೇಕು. ಎಕೆಂದರ

ವಿಧಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಅವನು ತಪ್ಪದೆ ಅವರನ್ನು ಸುಹರಿಸದೆ ಬಿಡದಾರನು. ಧರ್ಮಸುಕುಲವಂತಹ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವುಗೆ ವಿಷ್ಣುವೇ ಗತಿ ಎಂದವೇ ಹೇಳಲು ವನಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ದಾರಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ" ಎಂದನು.

ದೇವತೆಗಳೂ, ಮುಖ್ಯಳೂ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಬದುಕುವುದನ್ನುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ವೈಕುಂಠ ದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಮುಂದೆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಹತ್ತಿರ ಮೊರೆಯುತ್ತಿ ಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಾತಪ ಮೇಲಿನ ಲಂಕಾ ವಜ್ರನಾದಲ್ಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. "ನನ್ನ ಮೂರುಕು ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಹೇಶ್ವರನೂ ನಿನಗೇ

ವಿಷ್ಣು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಮಾಯಾವಿ. ಒರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ನರಸಿಂಹನಾಗಿ ಕೊಂದವನು. ಎಷ್ಟೋ ವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡುವ ಮಾಯಾ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾನೆ ವಿಷ್ಣು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹತ್ತಿರಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದ ರಾಕ್ಷಸನೊಬ್ಬನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆರೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ದೆ-
ಎಂದನು.

ಮಾರಿಯೂ, ಸುಮಾರಿಯೂ ಹೀಗೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು :

"ನಾವೇನೂ ತಿಳಿಯದವರಲ್ಲ. ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಧೈವ. ಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಒಲಿಪ್ಪರಾದ ಶಕ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಜಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ಯಾಗಲೀ, ಶುದ್ರನೇ ಆಗಲೀ, ಇಂದ್ರನೇ ಆಗಲೀ ಇಮ್ಮನ್ನೇನು ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳೂ ನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡಿವೆ. ವಿಷ್ಣು ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇವತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಒಡಿ ಹೇಳಿ ಅತನನ್ನು ಉದ್ರೇಕಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಸಮಾಪಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ತಲೆ ಯೆತ್ತಿ ತಿರುಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಿಡಬೇಕು. ಅವರ ದೂರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಷ್ಣು ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು."

ಹೀಗೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ರಾಕ್ಷಸ ಸಹೋದರರು ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಕ್ಷಸ ಸೈನ್ಯ ದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಲಂಕೆ

ಯಿಂದ ರಥಗಳೂ, ಆನೆ, ಕುದುರೆಗಳೂ, ಒಂಟೆಗಳೂ ಮುಂತಾದ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸುವಾನುಗಳನ್ನು ಹೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಮಾರಿಯೇ ಅಪಾರವಾದ ಆ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಗೆ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದನು. ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಸ್ತ ರಾಕ್ಷಸರೂ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಹೊರಟು ಹೋದುದರಿಂದ ಲಂಕೆಪಾಲ ಬಿದ್ದ ಪಟ್ಟಣದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಲೋಕದವರೆಲ್ಲ ಆ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದರು.

ರಾಕ್ಷಸರು ಏನು ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ಧಗಧಗನೆ ಹೊಳೆಯುವ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣ, ಕಂಪಿ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಖಡ್ಗಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯಾಗಿ ಗರುಡವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವತೆಗಳ ಸೇನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದನು. ಹೀಗಾಗುವುದೆಂದು ರಾಕ್ಷಸರು ಇದಿರು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಜರಿಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ

ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ವಕ್ತೃಗಳಿಗೂ ಯುದ್ಧ ಪ
ವ್ಯಾಪಾರವಾಯಿತು. ಘಾ ಛೋಕ ಯುದ್ಧವು.

ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಬಾಣಗಳಿಂದ, ಚಕ್ರ
ಯುಧದಿಂದ, ಗದಾಘಾತದಿಂದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ
ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಅಗ ಮೂರಿ ವಿಷ್ಣು
ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಿರಿಸಿ ಅತಿ ದೂರದಿಂದ ಯುದ್ಧ
ಮಾಡುತ್ತ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾಪವಾದ ಗರುತ್ಮಂಶನ
ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಹೊತೆಯಲು ಗರು
ತ್ಮಂಶನು ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ ಓಡಿ ಹೋದನು.
ಅದೇ ಮತ್ತೆ ಸುಮಾರಿ ಕೊಂದು ವಿಷ್ಣುವಿನೊಂದಿಗೆ
ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಈ ಸಾರಿ
ವಿಷ್ಣುವಿನ ಚಕ್ರಯುಧವು ಮೂರನು ತಲೆಹತ್ತು
ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿತು.

ಮೂರಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೂರ್ಖವಂತ,
ಸುಮಾರಿಯರು ತೀರಾ ನಿರಾಶರಾಗಿ ಈಳಿದ
ರಾಕ್ಷಸ ಎಳೆಗೊಂದಿಗೆ ಲಂಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಓಡ

ಹೊಡೆದರು. ವಿಷ್ಣು ಅವರನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡೇ ಹೋದನು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮೂರ್ಖವಂಶನು, "ಹೇ,
ವಿಷ್ಣು! ನೀನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಭರ್ಮಾವನ್ನು ತೀರಾ
ಪಾಲಿಸದೆ ಓಡಿ ಮೋಗುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಟ್ಟಿ
ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಯವಿದೆ? ಅಥವಾಗಿ
ವೀರವ್ಯಗ್ರವೂ ಬಾರದು. ನಿನಗೆ ಹಾಗಿ ಯುದ್ಧ
ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನಿಲ್ಲ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡು.
ಸತ್ತವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲಬೇಡ. ಧೈರ್ಯವಿಟ್ಟರೆ ಬಾ
ನ್ನ ಮುಂದೆ!" ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮುಂದೆ
ಬಂದು ನಿಂತನು.

"ಕೊಲ್ಲಮಾಡು ಪಾಲಿಸುವುದೇ ಯುದ್ಧ ಭರ್ಮ.
ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಪತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಕೊಂದು ಕಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾಡುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.
ಹೀಗೆ ಓಡಿಹರಿದು ಬರುವೆನೇ? ಪಾತಾಳ ಹೋದರೂ
ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮರಳಿ ಮಾಡು ಕಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ
ನಾನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಥೆ ಮುಗಿದುವು
ದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ.

ಇಬ್ಬರೂ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿದರು.
ಮೂರ್ಖವಂಶನು ಗರುತ್ಮಂಶನನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ
ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಡಿದನು. ಗರುತ್ಮಂಶನು ತನ್ನ
ಲೆಕ್ಕಗಳಿಂದ ಹೋರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚಿಟ್ಟಾಗ,
ಅ ಗಾಳಿ ಮೂರ್ಖವಂಶನನ್ನು ಅಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿತು.
ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಮಾರಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು
ಒಂದು ಜಾಗವಾಗಿ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲಂಕೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಓಡಿಹೋದ ಮೂರ್ಖವಂಶನು ಹೇಗೋ ತನ್ನ ಸೇನೆ
ಯನ್ನು ಕಲೆಹುಡುಕಿದು ದೊಡ್ಡ ಪರಾಧವಾದ
ಹೊರೆ ಹೊತ್ತ ಮುಖದಲ್ಲೆ ಲಂಕೆಗೆ ತಲುಪಿದನು.
ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲವೆನಿಸಿತು.

ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಿರಿಸಿ ಲಂಕೆಯ
ಗಲುವ ರಾಕ್ಷಸರೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು

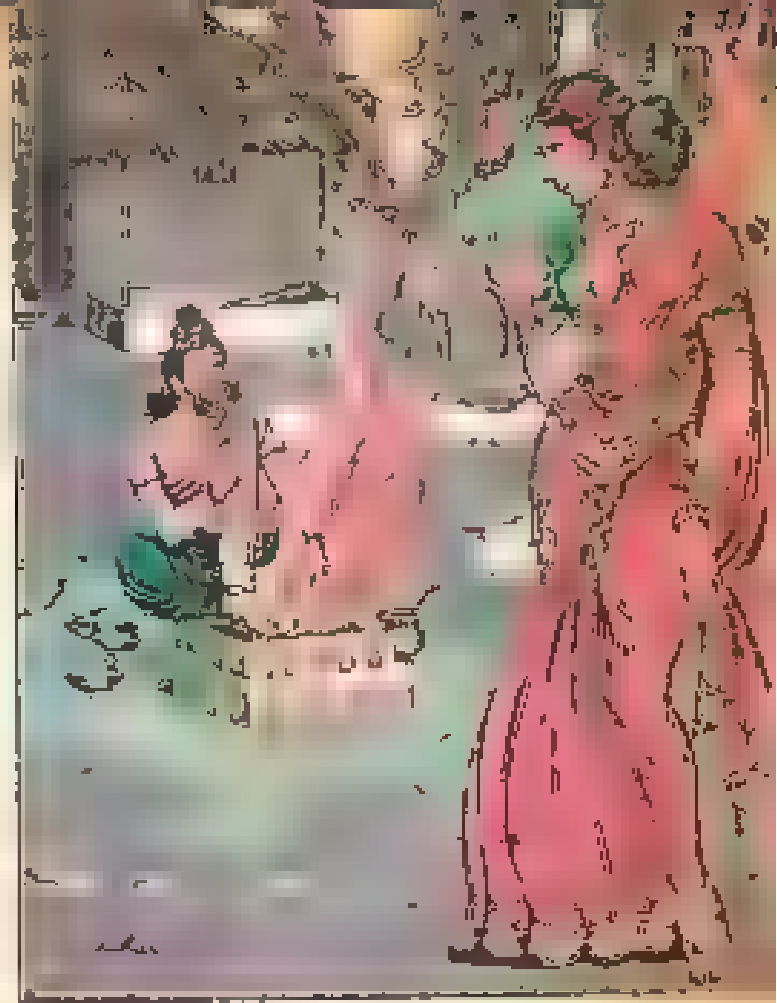
ಮಾಡುತ್ತ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸ ವೀರರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಸತ್ತು ಉಳಿದ ರಾಕ್ಷಸರು ಇನ್ನು ಉಳಿಗಾಲ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ, ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವದಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಪಾಶಾಚ್ಯ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು.

ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತ. ಸುಮಾರಿ ಯನ್ನು ತಮಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಮಾಲ್ಯವಂತನೇ ಮೊದಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣಗೀತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥವರ ಗತಿಯೇ ಅಧೋಗತಿಯಾಯಿತು.

ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ವೈಶ್ರವಣನು ಮತ್ತೆ ಲಂಕೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದನು. ಧನಾಧೀಶನಾದ ಅವನಿಗೆ ಕುಬೇರನೊಬ್ಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತ್ತು.

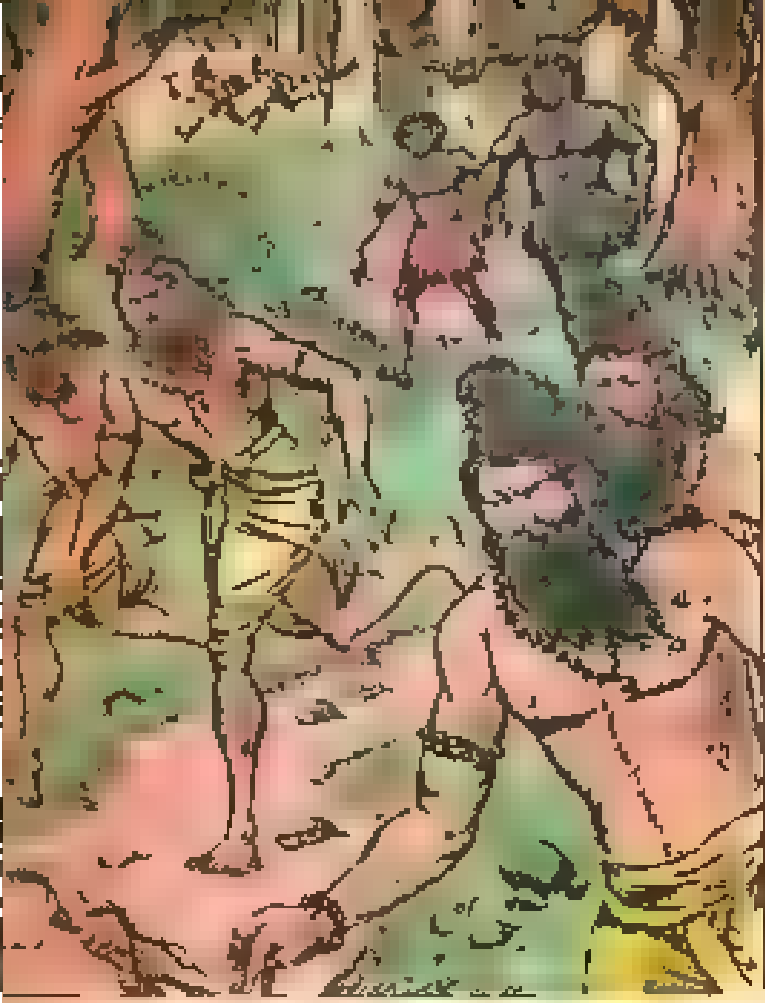
ಹಾಗೆ ಕಾಲವು ಸಾಗುತ್ತಿರಲು. ಒಂದು ದಿನ ಸುಮಾರಿ, ತನ್ನ ಮಗಳು ಕೈಕೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಿಂದ ಹೊರಟು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನತೊಡಗಿದನು. ಅವರು ಭೂಮಿಯ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಸಂಚರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರ. ವಾಗ್ಯ ಪೂಜಕದಲ್ಲಿ ಎರಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕುಬೇರನು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದನು.

ಆಗ ಸುಮಾರಿಯ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಗ್ರವಾಯಿತು. ಕುಬೇರನ ವಿಶ್ವಯುಗ ವೈಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸುತ್ತ. "ಎನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಈ ಭವ್ಯದ್ದಿಗೆ ಬಂದೇವು?" ಎಂದು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಅಲೋಚನೆಯನ್ನು ಗುಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಈ ಹವಳಲ್ಲಿ

ಅಪರ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಂತಿರುವ ತನ್ನ ಕಮಲಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು, "ಅಮ್ಮಾ, ನಿನಗೆ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸು ಬಂದಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸುವವರು ಅಸಂಖ್ಯಾತರ. ಆದರೆ ನೀನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಶ್ವಯುಗವಿನ ಮಗನಾದ ಕುಬೇರನನ್ನು ನೀನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದೆಯಷ್ಟೆ? ಅವನ ಭವ್ಯಭವವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಿತಾ? ವಿಶ್ವಯಸುವಿನ ತಂದೆ ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ. ನೀನು ಮಹಾ ಮುನಿಯಾದ ವಿಶ್ವರಸುವಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಕೂಡಾ ಇಂತಹ ಮಗುವಿರೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿ ಮಾಡುವಯಾ ಮಗಳೆ?" ಎಂದನು.

ತಂದೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಗೌರವವು ಕೈಕೆಯ ವಿಶ್ವವಸು ತುಮ್ಮ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅವಳು ಅವನ ಇದಿರು ಹೋಗಿ ನಿಂತಾಗ ಅವನು

ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ತುಂಬು ಚಂದ್ರ
ಮದನದಿಂದ ಬಳಗುತ್ತಿರುವ ಕೈಕಿದುನ್ನು ನೋಡಿ
ವಿಶ್ರವನು, "ಯಾರ ಮಗಳು ನೀನು? ಎಲ್ಲಿಂದ
ಬಂದೆ? ಏನು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ
ಬಂದಿರುವೆ? ತಂಕಿಸಬೇಡ. ನಿನಗನ್ನು ಹೇಳಿ
ಬಿಡು" ಎಂದನು.

ಕೈಕಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಗಿದುಕೊಂಡು, "ಮುನೀಶ್ವರ
ರಿಂದ ನೀವು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ
ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರು. ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆಯ
ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಂದವಳು. ನನ್ನ ಹೆಸರು
ಕೈಕಿ. ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಯೇ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು
ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದಳು.

"ಹೇನು, ತಿಳಿಯಿತು. ನನ್ನಿಂದ ಪುತ್ರನನ್ನು
ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದವಳು ನೀನು" ಎಂದು
ವಿಶ್ರವನು ಅವಳನ್ನು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಮದುವೆ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು, "ಕೈಕಿ, ನೀನು ಸಂತಾನಾಭಿಷ್ಠೆ

ಯಿಂದ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸಗಳೊಬ್ಬರ ಬಂದಿರುವಿ.
ಅದುದರಿಂದ ನೀನು ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮಹಾ ಕ್ರೂರ
ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿವಿ" ಎಂದನು.

"ನಿಮ್ಮಂತಹ ಶತ್ರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂತಹ ಕುಮಾರರು
ಹುಟ್ಟುವರೇ? ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳು ನನಗೆ ಬೇಡ.
ದಯಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಅನ್ಯಗ್ರಹಿಸಿ
ಬಿಡು ವ್ವಾಮಿ" ಎಂದು ಬೇಡಿದಳು ಕೈಕಿ. ಅವಳು
ತುಂಬಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, "ಸರಿ. ನಿನ್ನ
ಚಿಕ್ಕಮಗನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ತನ್ನವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ"
ಎಂದನು ವಿಶ್ರವನು.

ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು
ಹೆತ್ತಳು. ಅವನು ಕೋಡಲು ಪರಮ ವಿಶಾರ
ದಲ್ಲಿದ್ದನು. ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪದ ಭಯಂಕರವಾದ
ಅಕ್ಕಿ, ಹತ್ತು ತಲೆಗಳು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕೋರೆ
ಹಲ್ಲುಗಳು. ಕಾಡಿಗೆ ರಂಗಿತ ಶರೀರಧಾರೆಯ, ಕೆಂಪುಗಿನ
ತುಟ್ಟಗಳು. ಇವುಳ್ಳ ಕೈಗಳು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಬಾಯಿಗಳು. ಇಂತಹ ಮಗನಿಗೆ ಹತ್ತು ತಲೆಗಳಿರುವ
ದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಶ್ರವನು ಅವನಿಗೆ ದಶಗ್ರೀವ
(ಹತ್ತು ಕಂಠಗಳಿರುವವ) ಎಂದು ನಾಮಕರಣ
ಮಾಡಿದನು. ಅವನೇ ರಾವಣ.

ರಾವಣನ ಅನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದ ಕುಂಭಕಾರ್ಣವು
ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿ. ಯಾವ ಮೃಗಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು
ದಪ್ಪ ಕೋರ ಕುದ್ಡದ ಶರೀರವನು. ಅವನ
ಅನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದವಳು ವಿಶಾರತುಖದವಳು
ತೂರ್ವಾಣವಿ.

ಇವೆಲ್ಲರ ಅನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದವನು ವಿಧೀಮಣ.
ಅವನು ಸತ್ಯವಂತನೂ, ನ್ಯಾಯಪೀಠನೂ,
ಧರ್ಮಪರನೂ ಆದ ಸಾಧು ಗುಣದವನು.

ರಾವಣ ಕುಂಭಕಾರ್ಣವು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ
ಓಡಾಡುತ್ತ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ
ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಬಲದವಳುಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯ

ಪ್ರದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೈದ್ದರು. ಕುಂಭ ಕರ್ಣನು ಕುಂಭಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಿಂದು ಬಿಡುವನು ವಿಭೀಷಣನು ಮಾತ್ರ ನಿಯತಾಹಾರಿಯಾಗಿದ್ದನು. ನಿಯಮ ನಿಷ್ಠಗಳಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆವರೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಕುಚೇರನು ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದನು. ಕುಚೇರನ ಕೇವಲವನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅದ್ಭುತವು ವೃತ್ತಿ ಕೈಕೊಂಡು ಮಗನಾದ ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿ, "ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ಕುಚೇರನ ವೈಧವ ನೋಡಿದೆಯಾ ದರಗ್ಗೀವಾ? ನೀನು ಕೂಡಾ ಆ ತಂದೆಗೆ ಹುಟ್ಟುವವನು ತಾನೆ? ನೀನು ಹೇಗಿರುವಿ? ನೀನು ಹೇಗಾದರೂ ನಿನ್ನ ಆ ಅಣ್ಣನ ಹಾಗೆ ಆವರೋನನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಷ್ಟಾ" ಎಂದಳು.

ಅತ್ಯಂತ ರೋಷಗಾರನೂ ಬಲಿಷ್ಠನೂ ಆದ ರಾಮನಿಗೆ ತಾಳಲಾಗದಷ್ಟು ರೋಷ ಬಂದಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ, "ಅಮ್ಮಾ, ನಾನು ನನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಸಮಾನನೋ, ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸವನೋ ಆಗಬೇ ಬಿಡಲಾರದು. ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಬಿಡಬೇಡಮ್ಮ" ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಕುಂಭಕರ್ಣನೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ಮಹತ್ವರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಕೊಡನು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಭೀಷಣನನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಆ ಮೂವರು ಸಹೋದರರೂ ಕೂಡಿ ಗೋಕರ್ಣಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತವಸ್ಥಿಗೆ ಕಳಿತರು. ರಾಮನು ಬಹು ತೀವ್ರವಾದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಕುಂಭಕರ್ಣ ವಿಭೀಷಣರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಮನು ನಿರಾಹಾರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತರೆಯಂತೆ ತನ್ನ

ಒಂದೊಂದು ತರೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಅಗ್ನಿಗೆ ಪಾಕವನು. ಅವನ ಹತ್ತು ತಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ತಲೆಗಳು ಹಾಗೆ ಅಗ್ನಿಗೆ ಅಹುತಿಯಾದವು. ಒಂದು ತಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹತ್ತನೇ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವಾಗ ಅವನು ಉಳಿದಿದ್ದ ತಲೆಯನ್ನೂ ಕಡಿಯಲು ನೋಡುವಾಗ ಬ್ರಹ್ಮನು ದಿಕ್ಕಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, "ಓ! ದರಗ್ಗೀವಾ! ನಿನ್ನ ತವಸ್ಥೆಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ನೀನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳೋ" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ಪರಮಾನಂದಭರಿತನಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದಿ. "ಶಾಂತ, ವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಮರಣ ಭಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಯವು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮರಣವಿಲ್ಲದಂತೆ ವರ ಕೊಡು" ಎಂದನು.

"ಅಪ್ಪಾ, ಅಂತಹ ವರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವರವನ್ನು ಕೇಳು" ಎಂದನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಇತರ ಜ್ಯೋತಿಗಳ ಭಯ ನನ್ನಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನನ್ನವರಿಂದ, ನಾಗರಿಂದ, ಯಕ್ಷರಿಂದ ದೈತ್ಯರಿಂದ, ದಾನವರಿಂದ, ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಸಾವು ದಾರದಂತೆ ಪರವನ್ನು ಕೊಡು. ಮನುಷ್ಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಗ್ಗಿ ಕೂಗಿನೂ ಬಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾನರು” ಎಂದನು ರಾವಣ.

ರಾವಣನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಪರವೊಂದಿಗೆ ರಾವಣನಿಗೆ ಹತ್ತು ತಲೆಗಳೂ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಇಟ್ಟಿದ ರೂಪ ತಾಳುವಂತೆಯೂ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪರಕೊಟ್ಟನು.

ತರುವಾಯ ಬ್ರಹ್ಮನು ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ಏನು ಪರವೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗ ತಪ್ಪದಂತಿರಬೇಕೆಂದೂ, ತನಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವು ಸ್ಪುರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವಿಭೀಷಣನು ಪರ ಕೇಳಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವನಿಗೆ ಹಣೆಯೇ ಪರವಿತ್ತು. ಮರಣವಿಲ್ಲದಂತೆಯೂ ವಿಶೇಷ ಪರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು.

ಅಮೇಲೆ ಪರ ಕೇಳುವ ಸರದಿ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ದಾಯಾಯ.

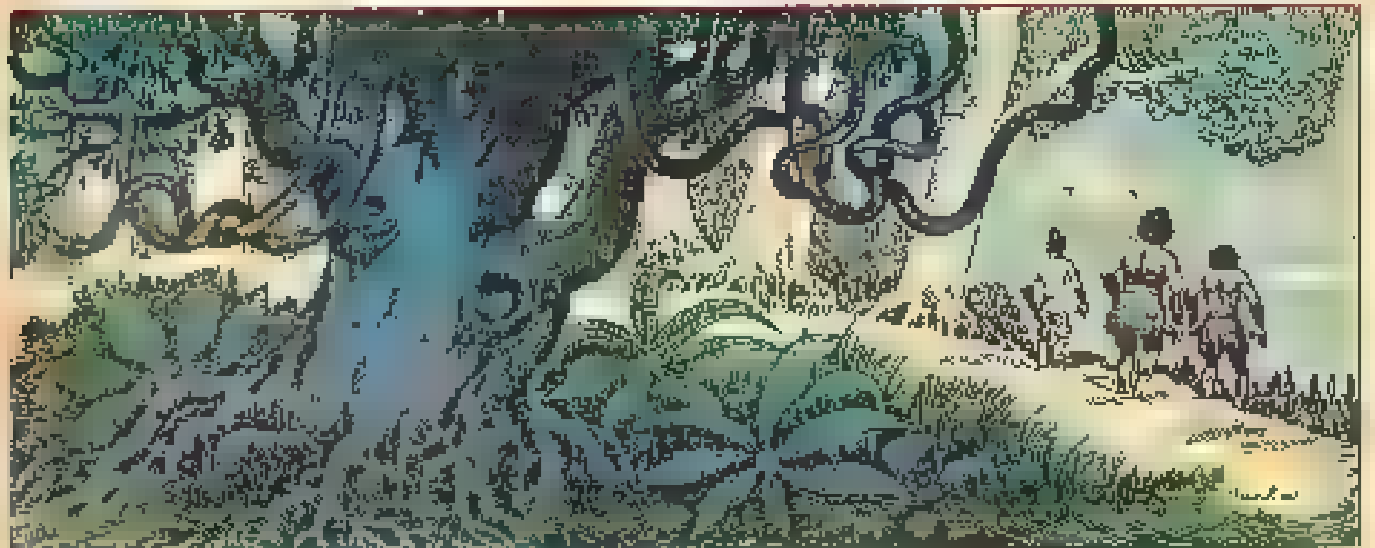
ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನೊಂದಿಗೆ, “ದೇವಾ, ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರ ಕೊಡಬಾರದು.

ಅವನು ನಂದನವನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ಏಳು ಮಂದಿ ಅಪ್ಪರಸಿಯರನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟನು. ದೇವೇಂದ್ರನ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಅನುಚರರನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದಾನೆ. ಎಷ್ಟು ಯಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ, ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ತಿಂದಿದ್ದಾನೋ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಪರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲೇ ಅವನು ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪರ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಹೇಗಾಗುವನೋ?” ಎಂದರು.

ಆಗ ಸರಸ್ವತಿಯು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕುಂಭಕರ್ಣನು “ತಾತಾ, ನನಗೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ನಿಶ್ಚೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಪರ ಕೊಡು” ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಬ್ರಹ್ಮನು “ಶಘಾಸ್ತ್ರ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯವಾದನು. ಕುಂಭಕರ್ಣನ ನಾಲಗೆಯಾಡಿಸಿದ ಸರಸ್ವತಿಯೂ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಕೂಡಲೇ ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬಂದು, “ಧೀ! ಧೀ! ಈ ಬಗೆಯ ಪರವನ್ನು ಕೇಳದೇಕೆ? ಎನಾಯಿತು ನನಗೆ? ದೇವತೆಗಳೇ ಎನ್ನೋ ಮೋಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು!” ಎಂದು ಒಹಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆ ರಾವಣ, ಕುಂಭಕರ್ಣ, ವಿಭೀಷಣರು ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಪರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಶ್ಲೇಷ್ಮಾತಕ ವೆಂಬ ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲು ಕೊಡಗಿದರು.

ವರ ನಿರ್ಣಯ

ನೆಂಕಿವಾಳಲನ್ನು ಪುಧ್ಯಮ ಕೂಡಿಯ ಗೃಹಕ್ಕೆ, ಅವನು ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಗನ ಮದುವೆಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಮೂಡುಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿಕಂತೆ ಬೀಳಾಪಟ್ಟ, ಕಾನ್ಡಾಕಾಡಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವರದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದನು.

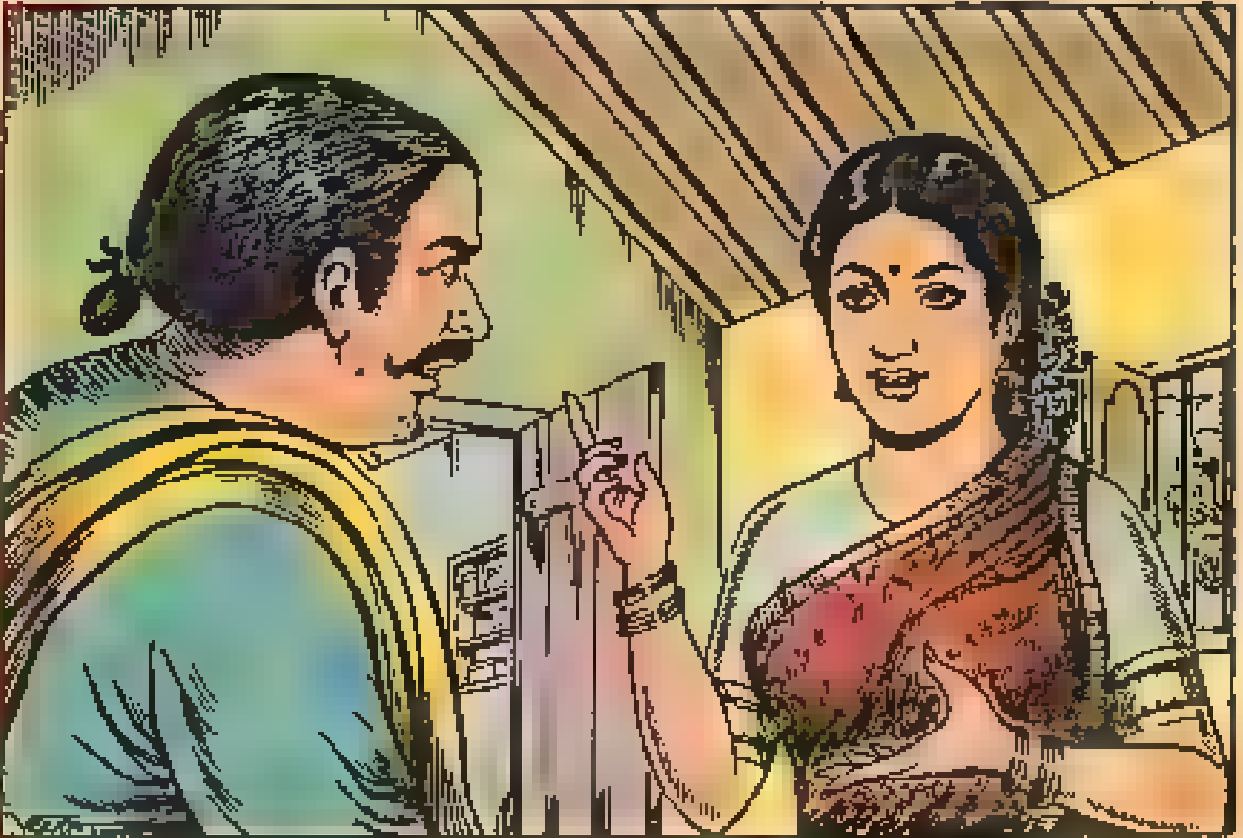
ಹಾಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಅವನು ಮಗನ ಹತ್ತಿರ, "ಅಮ್ಮಾ, ಬೀಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಹುಡುಗ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಬಂಧುಗಳು ಕೆಟ್ಟವರೆಂದೂ, ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಳ್ಳೆಯವರೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

"ಇನ್ನು ಕಾನ್ಡಾಕಾಡಿಯ ಹುಡುಗನ ಸಂಗತಿ, ಅವನ ಬಂಧುಗಳಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ. ಆದರೆ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತ್ರ ಕೆಟ್ಟ ಪೋಕರಿಗಳು. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ವರಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾರನ್ನು ಆರಿಸುವೆಯೋ ಹೇಳಿ ಬಿಡು" ಎಂದನು.

"ಬೀಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನೇ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿರಿ ಅಮ್ಮಾ" ಎಂದಳು ಮಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಂಕಿಸದೆ.

"ಕಾನ್ಡಾಕಾಡಿಯವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೀಳಾಪಟ್ಟಿಯವನನ್ನು ವಿಳೆ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆಯವ್ವಾ ?" ಎಂದು ಹೇಳುವನು ಮಂಕಿತಾಚಲ.

"ಬಂಧುಗಳನ್ನು ದೇವರು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವಂಥಾದ್ದು. ಒಪ್ಪಿರಿರುವ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರ ಗುಣ ಎಂತಹದೋ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿ ಬಹುದು; ಅಲ್ಲದೇ ಅಮ್ಮಾ ?" ಎಂದಳು ಮಗಳು ಸುಸ್ತು.

ಧರ್ಮಪುನಃ ಲಾಭಃ

ಒಕ್ಕಂದ್ರವಾಳ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಪುನಃ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿ ಇದ್ದಿತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಕುಲಸವಿಧವು ಹೋಗಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಗಾಡಿಯಂತಹುದು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಅವನೂ ಬೇರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೇಳದಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತು.

ಒಂದುಸಾರಿ ಧರ್ಮಪುನಃ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಂಗಯ್ಯನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಎನು ಧರ್ಮಪುನಃ, ಪ್ರಯಾಣ ನಿನ್ನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತಾನೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಹಿಂದಿನವನು ಧರ್ಮಪುನಃ ರಂಗಯ್ಯನು ಹೇಳಿದ ದಿಂದ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬೀಲವನ್ನು ಮೊದಲು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅಮೇಲೆ ತಾನು ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, "ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಎಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒದಕ ತಡವಾಗಿ ಹೋಯಿತು

ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡಿ ಸಿಗುವುದೋ ಎಂದು ನೋಡುವಾಗ ನೀನು ಕಾಣಿಸಿದೆಯಪ್ಪಾ, ಬೆಲೋ ದಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಗಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ. "ನನ್ನ ಕತ್ತಲೆಯಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಲಾಭವು ಸೇರಬಹುದು" ಎಂದನು.

ಗಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉರಿನ ಮಂಜಸರಕವನಗಾಡಿ ಗೋವಿಂದನು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಬರುತ್ತ ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.

"ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಧರ್ಮಪುನಃ, ಸರಕು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಗಾಡಿಗಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ನಿನ್ನ ಗಾಡಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಎಂದವನೇ ಗೋವಿಂದನು ತಾಳ್ಮೆ ಗೋಣಿ ಬೀಲಗಳನ್ನು ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ, ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೂದ ಬೀಲವನ್ನು ತಡವಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೊಂಡನು.

ಕುದುರೆಯಗಾಡಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆಯನ್ನು ವಾಟು ವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಚಂದ್ರವಾಳ್ಕದವರೇ

ಒಬ್ಬನು ಆ ಲುಲಿಂಗ ಶಾಸನ ಮೂಲಕ ರಾವಣ
ಜಾರಿ, ಅವನು ಬಚ್ಚೆಗಳ ಅಂಗಡಿಯ ಹಳೆಯ
ಬಾಕಿ ತೀರಿಸಲು ಬೋಗಿ. ತಂದುಕೊಂಡ ಪಣ
ಸಾಲದೆ, ಯಾರೋ ಪರಿಚಿತರಿಂದ ಕೈಗಡ ಪೆಗಮ
ಕೊಡು. ಅದರ ತಿರುಕು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ
ನಿಮ್ಮ ಆವರಣ ಮಾತಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು.

ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೂಲಕಾಂತ ಕೂಡಲೇ ಕಾಣುತ್ತ,
ಅವನು ಪೆಗಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ಯಾವ
ಪೆಗಮ ಅಂಶದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಪರಪರಾಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿರು
ತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ. ಬಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರವರ ಬವಣ
ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಸಮಾಧಾನವ ಸುಗತಿ.

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ನಾಲ್ಕರು ಜಗಳೊಡ್ಡಿದುದರಿಂದ
ಪ್ರಯಾಣವು ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಿ ಸಾಗಿತು.
ಸೂರ್ಯನು ಮುಳುಗುವ ಮೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ
ಗಾಡಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಕಾರ್ತಿಕ ಗಾಡಿ
ಯಿಂದಿರುವ ಧರ್ಮಪ್ರಸಂಗ ಸುರೇಕಾಂತ ವಾಡಿ

ಗಿರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರವರ ದಾರಿ
ಒಡೆದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳೊಂದಿಗೆ
ಮೊದಲಮೊದಲ.

ಪರವರ ಬೆಂಗೆ ಮೂಲಕ ಮೂಲಕ ಗಾಡಿ
ಕೊಡು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೆಲವು ಮರುಳರು
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಡಿತು. ಅವನು ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರನ್ನು ಅವ
ಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ನೋಡಿದನು. ಒಬ್ಬ ಎಂಬತ್ತು
ಮೂಲಕ ಗಾಡಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಲವು
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವು! ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ
ಧರ್ಮಪ್ರಸಂಗ ಯೋಚನೆ ಹಿಡಿಯಿತು.

ಮುಂಚಿನ ದಿನ ತನ್ನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ
ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಧರ್ಮಪ್ರಸಂಗ
ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಂತವನಾದ ಧರ್ಮಪ್ರಸಂಗ
ಅವನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು
ಅಂದುಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಅವು ಯಾರದೆಯೆಂದು
ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಹೋಗಿ

ಕೇಳಿದರೂ ನಾಲ್ಕರೂ ಅವು ತಮ್ಮದಂದೇ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು ? ಬಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವವರ ಪತ್ತಿರ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಹಣವಿದ್ದೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಕ್ಷಿರದೂ ಅಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರದೇ ಅಗಿರಬೇಕು.

ಏನು ಹೂಡು ವು ದೆಂದು ಧರ್ಮಪ್ಪನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ದಿನವಿಡೀ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಯಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಧರ್ಮಪ್ಪನು ಆ ವಸಹಗರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮೂಟೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾಹುಕಾರ ರಂಗಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, "ನಮಸ್ಕಾರ ಸಾಹುಕಾರೇ !" ಎಂದನು.

ರಂಗಯ್ಯನು ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿ ತಿದ್ದನು. ಧರ್ಮಪ್ಪ ಅವನ ಪತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, "ಅಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರಹಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಗುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಒಹುಹು: ಅವು ನಿಮ್ಮದೇ ಅಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅನುಮಾನ. ಅದಕ್ಕೇ ಬಂದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆಮೇಲೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು. ಹಾಗೆಯೇ ವರಹಗಳ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಅವನ ಮುಂದಿಟ್ಟನು.

ರಂಗಯ್ಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಕ್ಕೆಯಿಂದ ಈಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಆ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಜಗಲಿ ಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲುಗಂಟಿಯಾ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು, "ಹೌದು, ಈ ಹಣ ನನ್ನದೇ ಧರ್ಮಪ್ಪಾ. ಸಂದೇಹವೇನಿಲ್ಲ. ಎಂಬತ್ತು ವರಹಗಳು ತಾನೆ ?" ಎಂದನು.

"ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ ! ಸರಿಯಾಗಿ ಎಂಬತ್ತು ವರಹಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಎನಿಸಿ ನೋಡಿರಿ !" ಎಂದನು ಧರ್ಮಪ್ಪ.

ಸಾಹುಕಾರ ರಂಗಯ್ಯ ಹಣದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, "ಮೊನ್ನೆ, ನನ್ನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿದಾಗ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಣದ ಚೀಲವಿತ್ತಲ್ಲವೆ ? ಅದು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನೋಡಿದೆನು. ನಿನ್ನ ಗುಣ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅದಿರಲಿ ಧರ್ಮಪ್ಪಾ. ಈ ಹಣ ನನ್ನದೇ ಎಂದು ನೀನು ಹೇಗೆ ಊಹಿಸಿದೆ ? ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದೆ ಹೇಗೆ ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಧರ್ಮಪ್ಪ ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತ, "ಆ ಹಣ ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ನನ್ನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಮುಂಚಿನ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನನ್ನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏದಿದ ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರಿತು. ಅದು ಅಂಗಡಿ ಗೋವಿಂದನದಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾಗರೂಕನಾದವನೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವಳು ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀಯಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು, ತನ್ನ ಸೊಂಬಿಡದಲ್ಲಿರುವ ಹಣವ ಚೀಲವನ್ನು ತಡವಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯುಳ್ಳವನೇ” ಎಂದನು.

“ಹೌದು. ಅವನ್ನು ನಾನೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯ ಮನುಷ್ಯ. ಹಾಗೇ ಇರ ಬೇಕು ಅನ್ನು” ಎಂದನು ಸಾವಕಾರ ರಂಗಯ್ಯ ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತ.

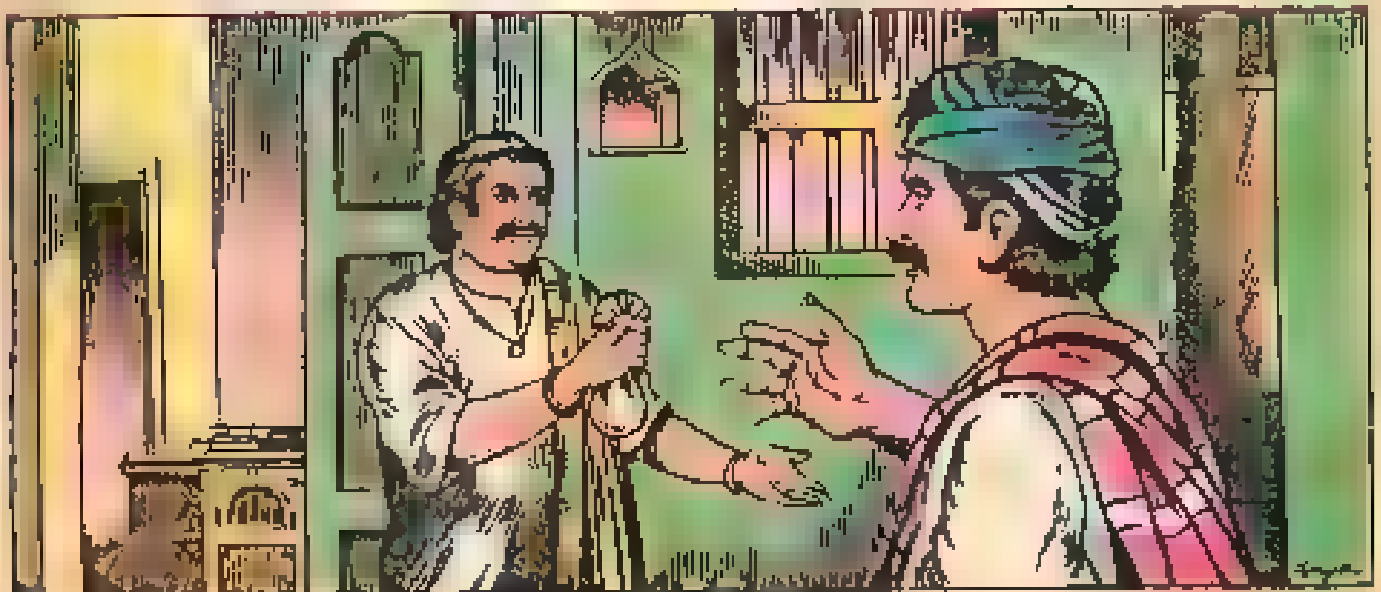
“ಇನ್ನು ಆ ಹಣ ಬೇಸಾಯದ ಕುಡೀಗಾರ ರಾಜಪ್ಪನದಾಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಯಾವ ದನ್ನೋ ಅಡವಿಟ್ಟು ನೂರು ವರಹ ಸಾಲತಂದು ಕೊಂಡವನು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬೆಳ್ಳಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಕುಡಲೇ ಹಣ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕಾಣದಾದರೆ ಕುಡಲೇ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿಬರು ತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಇದು ಅವನಲ್ಲಿವೆಂದುಕೊಂಡೆ” ಎಂದನು ಧರ್ಮಪ್ಪ.

“ಹೌದು. ಸಂಗತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿಯೆ ತರ್ಕಿಸುವಿ” ಎಂದನು ರಂಗಯ್ಯ.

“ಇನ್ನು ರಾಮಾಚಾರಿ ಮಾಪ್ಪರು. ಅವರು ಬಟ್ಟೆಗಳ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಾಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ. ಹಣ ಸಾಲದ ಮತ್ತಾರನ್ನೋ ಕೇಳಿ

ಕೈಗಡ್ಡ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು. ಅಂಥವರ ಹತ್ತಿರ ಎಂಬತ್ತು ವರಹ ಹೇಗೆ ಇದ್ದಿತು? ಕಡೆಗೆ ಉಳಿದ ವರು ನೀವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಂದ ಎಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಒಂದ ಕುಡಲೇ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ವಷ್ಟು ಅವಸರವೂ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ನಿಮಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಎಂಬತ್ತು ವರಹಗಳೂ ನಿಮ್ಮದೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆನು. ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀವು ವಸ್ತನ್ನು ಈಗ ನೋಡಿದ ಕುಡಲೇ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳದೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಚೀಲದ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲವ್ವೇ ಚೀಲದ ಬದಿ ಬಗ್ಗದು ಹೋಗಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಎಂಬತ್ತು ವರಹಗಳು ತಾನೆ? ಅಂತ ಕೇಳಿದಿರಿ. ಇನ್ನು ಆ ಹಣ ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿರು ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನಿದೆ?” ಎಂದನು ಧರ್ಮಪ್ಪ.

ಧರ್ಮಪ್ಪನ ಆರೋಪವೆಯ ಕತ್ತಿಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ತನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಂಕೋಪವಿಟ್ಟ ರಂಗಯ್ಯ ಸಾವಕಾರ ಆ ಎಂಬತ್ತು ವರಹಗಳ ಗಂಟನ್ನು ತಿರುಗಿ ಧರ್ಮಪ್ಪನಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತ. “ಬೇರವನ್ನದೆ ತಕ್ಕೋ ಧರ್ಮಪ್ಪಾ. ಸತ್ಕಾರನಾದ ನಿನ್ನಗೆ ಇದು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಕೊಡುವ ಬಹುಮಾನ!” ಎಂದನು.

ಎರಡು ದೇವತೆಗಳು

ಒಂದಾನೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಅತ್ತೆ ತಮ್ಮಂದಿರಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಯಾವ ಜೀರಿತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜಿನ್ನಾಗಿರ್ದರು. ತಮ್ಮನು ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ದಿನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಾಸ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲು ಪೂರ್ತಿ ನಡೆದು ಮುಗಿಯಿತು. ಆ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಕಾವಲು ಕಾಯುವ ಕೆಲಸ ತಮ್ಮನದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಒಂದು ಧಾನ್ಯಗಳ ರಾಶಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ದೀನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಆಗ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬೀಳಿ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತ. ಕೆಳಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಕಾಳುಕದಿರುಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು.

ಅವಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮನು ಎದ್ದು ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, "ಯಾರಮ್ಮಾ ನೀನು? ಇಲ್ಲಿ ನೀನಿಗೆ ಇದೇನು ಕೆಲಸ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಲ್ಲಾಸ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ. ಕೆಳಗೆ ಉದುರಿದ ಕದಿರುಗಳು ವೃಥಾ ಆಗದಂತೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದಳು.

"ಹಾದೇನು? ಹಾಗಾದರೆ, ನನಗೂ ಒಬ್ಬಳು ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ ಇರಬೇಕಷ್ಟೆ? ಅವಳೆಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ?" ಎಂದು ತಮ್ಮನು ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿದ.

"ಅಕೋ, ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಆಚೆಗೆ ಅವಳಿದ್ದಾಳೆ" ಎಂದು ಭಾಗ್ಯ ದೇವತೆ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದಳು.

ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮನು ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ, ಹೋಗಲು ಎತ್ತಯಿಸಿದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನಗಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿದವ್ವು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು.

ಆಗ ಒಲೆಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ದರಿದ್ರ ದೇವತೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಅವನ ಎತ್ತಿರ ಒಂದು. ಹೊತ್ತು ಎಗಿಯಿಂದ ಆಯುತ್ತಾ, "ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು ತ್ತೀಯಾ? ನನ್ನನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗು" ಎಂದಳು.

“ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಡು. ನೀನಿನ್ನೂ
ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ
ಮಾಡಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.”

ಕಡೆಗೆ ಅವನು “ಏನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲಸ
ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗೆಯವರ
ವ್ಯವಹಾರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಕೂಡಾ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

ಕೂಡಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಮುಕ್ತ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಸಿಬ್ಬ
ಯೋಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ತಮ್ಮನು ಸೀಸೆಗೆ ಗಟ್ಟಿ
ಯಾಗಿ ಬಿಡದೆ ಬಿಗಿದು, ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟನು.
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಸರಿಸಿದ ಹೊಂಡ
ವಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ದರಿದ್ರ ಬೇವರೆ
ಇದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿ
ಇಳಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು
ಯಾವ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹಿಂಜರಿಸಿದರು.

ಅವನು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ
ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು
ದೊಡ್ಡ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಮ್ಮನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ
ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

“ನನಗೆ ಒಂದು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ
ಕೊಡಬೇಡು. ನಿನಗೆ ನಾನು ಸಂಬಳ ಅಂತ ಏನೂ
ಕೊಡಲಾರೆ. ನೆಲ ಅಗೆಯುವಾಗ ಏನಾದರೂ ನಿಧಿ
ನಿಕ್ಷೇಪ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದು ನಿನಗೇ” ಎಂದನು ಆ
ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ.

ತಮ್ಮನು ಅವಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗೆ
ನಿಲ ಅಗೆಯುವುದನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ
ಅಗಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಡರವು
ದೊರಕಿತು. ಆ ಬಾಡರವು ಅವನಿಗೇ ಎಂದು
ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನು ಹೇಳುವುದರೂ, ತಮ್ಮನು
ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಚಂಚಮಾಮು

ಅದನ್ನು ಅವನು ತೆರೆದನು. ಹೋಗಲು ನೆಲದಡಿಯಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಗೊಟ್ಟಿವಂತಹುದು ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅವ
ರೊಳಗೆ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳೂ ಮಣಿಗಳೂ
ತುಂಬಾ ಸುರಿದಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಅವರೊಳಗೆ
ಯಾರೋ “ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆರೆ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆರೆ” ಎಂದು
ಕೂಗುವುದು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

ತಮ್ಮನು ಗೊಟ್ಟಿದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆದನು.

ಅದರೊಳಗಿನಿಂದ ಒಬ್ಬಳು ಸ್ತ್ರೀ ಮೇಲೆ
ಬಂದಳು. ಅವಳು ಕೂಡಾ ಬಿಳಿ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು
ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

“ನೀನು ಯಾರು?” ಎಂದು ಅವಳನ್ನು
ಕೇಳಿದನು ತಮ್ಮ.

“ನಾನು ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ. ನನ್ನನ್ನು
ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ತಾನೇ ನೀನು ಮನೆಯಿಂದ
ಹೊರಟಿ?”

ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಡಲೇ ಅವ್ಯಕ್ತಕಾದಳು.

ನುಡ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ನಿಧಿಯನ್ನು ತಮ್ಮನು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಯರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟನು.

ಈಗ ತಮ್ಮನು ಕೋಟೀಶ್ವರನೇ ಎನು. ಅವರ ಅವನು ತಾನು ಮೊದಲು ಅನುಭವಿಸಿದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯದೆ, ತನ್ನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಕೆಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ದರಿದ್ರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದನು.

ಒಂದು ದಿನ ದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿ ರಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಂಧಿಸಿದರು. ತಮ್ಮನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಅವನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಅನೇಕ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಔಷ್ಣ ಮಾಡಿಸಿ, ಹೊರಟು ಹೋಗುವಾಗ ಅವನಿಗೂ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಕಾಗೆಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ತಮ್ಮನ ವಿಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಮೊದಿ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ಅಸೂಯೆವಟ್ಟನು. ದರಿದ್ರ ದೇವತೆ

ಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಬಿಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ತಮ್ಮನು ಹೇಳಿದ ಕೆಡು ಹೊಂಡದ ಒದಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮನು ಅಲ್ಲಿ ಹುಗಿವಿಟ್ಟ ಸೀಸೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಅವರ ಬಲಬೆಯನ್ನು ತೆಗೆದನು.

ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಸೀಸೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ದರಿದ್ರ ದೇವತೆ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಳು. “ಅಹಾ! ನೀನು ಎಷ್ಟು ಭಕ್ತಾತ್ಮ! ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರೇನು. ನೀನು ಬದುಕಿರುವ ವರೆಗೂ ನಿನೊಂದಿಗೇ ಇರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ಅಣ್ಣ ಅವಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡನು. ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿದನು. ಅವನ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೂ ಅವಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಳೆದು ಮುಕ್ತಿ ಇದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೋಲಿ ಕೊಂಡರು. ಅವನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲ್ಪು ಮನೆಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿವ್ವ ಮದ್ದು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಸುಟ್ಟುಹೋದುವು. ನೆರೆ ಬಂದು ಅವನು ಹೊಲದ ಬೆಲೆ ಪೂರಾ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಭಿಕ್ಷುಹುಗಿತ ಹೀನವಾಯಿತು ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ.

ಪುಟ್ಟ ಕಾಯಿ ಹೂವು

ಮಂಜಾಲಹಾಡಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪಯ್ಯ ನಂಬೊಬ್ಬ ತೋಟಗಾರನಿದ್ದನು. ಅವನು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬು ಗಟ್ಟಿಗನು. ಅವನು ತನಗಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಒಳಪಡಿದನು. ಗೊಬ್ಬರ ಸುರಿಸಿ ಮಚ್ಚೆನೊಂದಿಗೆ ಬರಿಸಿ ವಂಡೆಟ್ಟಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ, ಬಂದ ಮಾರಿಂದ ತೃಪ್ತನಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ತಾನು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಕಾಯಿವಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯೆಂದರೆ ತನ್ನ ತೋಟದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕುಂಬಳೆಗಾಯ, ಬೇನಿಕಾಯ ದೊವರಾದುವುಗಳಿಗೆ ಅವನು ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾದ ಹೊದಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಗೌರಣ್ಣನೆಂಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತೋಟಗಾರನಿದ್ದನು. ಪಾಪಯ್ಯನ ತೋಟಕ್ಕಿಂತ ಅವನ ತೋಟ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಗೌರಣ್ಣನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಹೊರತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ

ಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಾಗದೆ, ಒದ್ದಿವಾತಿಕೆಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಗೌರಣ್ಣನು ಇರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಬೇರೆಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇವನು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಯವೆ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

"ನನು ಗೌರಣ್ಣನು, ನನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀ ಆ ಪಾಪಯ್ಯನಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನು ಅವನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ! ಅದು ಅತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ!" ಎಂದು ಗೌರಣ್ಣನನ್ನು ಅನೇಕರು ಕೊರತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ಬಾರಿ ಪಾಪಯ್ಯ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಕುಂಬಳೆಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನು. ಅವು ದೊಡ್ಡ ಕುಂಬಳೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಎಂಟು ನೋದಿರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾಪಯ್ಯನಿಗಾದ ಸಂತೋಷಕ್ಕೂ ಹೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವನು ಆ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ "ಬಿಡುವತ", "ಪಾನಕ ಹುಡೆ", "ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ", "ಮೊದಲಕ್ಕ",

[illegible][illegible][illegible]

ಕೊಡಲೇ ಪಾಪಯ್ಯ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಿದನು. ಕಾಯಿ ಪಲ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಗಳ ಮುಂದೆ ತಿರುಗಾಡಿದನು. ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ತೋಟದ ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಾಶಿಯಾಗಿರು ವುದು ಕಂಡಿತು.

ಪಾಪಯ್ಯ ಬೇಗನೇ ಆ ಅಂಗಡಿಯವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, "ಇದೆಂಥಾ ಕೆಲಸ! ಕಳ್ಳತನ! ನನ್ನ ತೋಟದ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ತಂದು ನಿನ್ನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವಿ! ಏನು ಧೈರ್ಯವಯ್ಯಾ, ನಿನಗೆ? ಸರಿಯಾ ಇದು?" ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಗುಡುಗಿ ಕೇಳಿದನು.

ಅವನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಅಂಗಡಿ ಯವನು ಬೆರಗಾಗಿ, "ಇದೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ತಂದದ್ದಲ್ಲವ್ಯಾ. ನಿನ್ನ ಕೂರನ ಗೌರಣ್ಣ ಇದೀಗ ಸ್ವಲ್ಪತೊತ್ತಿನ ಮುಂಡ ನನಗೆ ಮಾರಿ

ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿ ನೋಡವ್ಯಾ" ಎಂದನು.

"ಗೌರಣ್ಣ ಇನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿರದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ" ಎಂದನು ಅಲ್ಲಿಡ್ದವನೊಬ್ಬ.

ಪಾಪಯ್ಯ ಕೊಡಲೇ ಸಂತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಗೌರಣ್ಣ ತನ್ನ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಯ್ದು ತಂದು ಸಂತೆಯ ಅಂಗಡಿ ಯವನಿಗೆ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟನೆಂದು ತಿಳಿಯಾದಿ ಮಾಡಿದನು. ಗೌರಣ್ಣನನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸೇರಿ ಕರೆದು ತಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳಿರುವ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದರು.

"ಈ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನದೇ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿ?" ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ಪಾಪಯ್ಯ ನನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

"ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೇನು? ನಾನು ಬಳಸಿ ದವನಲ್ಲವೇ? ಇದೋ ಇದು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಅಗೋ ಆದು ಐರಾವತ..." ಎಂದು ಒಂದೊಂದೇ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನು ಪಾಪಯ್ಯ ತೋರಿಸ ಕೊಡಗಿದನು.

ಸುತ್ತಲೂ ಸೇರಿದವರು ಪಾಪಯ್ಯನ ಅಮಾಯಕ ಕನವನ್ನು ನೋಡಿ ನೆಗಾಡಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿ ಕೂಡಾ ನಗುತ್ತ, "ಅದಲ್ಲವಪ್ಪಾ, ಈ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀನು ಗುರುತಿಸುವುದಲ್ಲ, ಅವು ನಿನ್ನವೇ ಎಂದು ಇತರರು ಹೇಳುವಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಬೇಕು" ಎಂದನು.

ಪಾಪಯ್ಯನಿಗೆ ದಿಢಾ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

"ಇವನೊಬ್ಬ ಸರಳ ಮನುಷ್ಯ ಬಿಡಿರಿ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಬೆಳೆಯಿಸುವ ತರಕಾರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದ ಲೆಕ್ಕಗಳೂ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವೇ ಇದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು ಗೌರಣ್ಣ.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಪಾಪಯ್ಯ, "ಅಯ್ಯಾ, ಇವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಾಯಿಗಳೇ ಎನ್ನಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಾ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕವಿದೆ. ನಾನೂ ಆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ!" ಎಂದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೌರಣ್ಣ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಕ್ಕನು. ಅಧಿಕಾರಿ ಇಬ್ಬರು ಭಟರನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಊರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ತಿರುಗಬಂದರು. ಗೌರಣ್ಣನು ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕದ

ಪುಸ್ತಕ ತಂದಿಟ್ಟನು. ಪಾಪಯ್ಯ ತನ್ನ ಮೇಲು ವಸ್ತ್ರದ ಅಡಚಣೆಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ಗಂಟುಕಟ್ಟಿ ತಂದಿದ್ದನು.

ಗೌರಣ್ಣ ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ನಲುವತ್ತು ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ತೋಟದಿಂದ ಕೊಯ್ದು ಸಂಜೆಗೆ ತಂದ ವಿಷಯ ಬರೆದಿತ್ತು.

"ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕ ಎಂತಹದಪ್ಪಾ?" ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ಪಾಪಯ್ಯನನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಪಾಪಯ್ಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟುಬಿಟ್ಟ, ಅದರೊಳ ಗಿದ್ದ ಕುಂಬಳದ ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅಯ್ಯಾ, ಇದೋ ನನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು" ಎಂದು ಒಂದೊಂದು ತೊಟ್ಟನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಸುತ್ತ, "ಇದು ಐರಾವತದ್ದು, ಇದು ಮಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯದು..." ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೋದನು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಕುಂಬಳಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದಿದುವು.

ಕೊಡಲೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಗೌರಣ್ಣನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ, ಅವನಿಂದ ಪಾಪಯ್ಯನಿಗೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗೌರಣ್ಣ ನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಂಬಳ ಕಳ್ಳ ಗೌರ ಎಂದು ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಗೌರಣ್ಣ ನಾಚಿ ಬವಳ ರೀತಿಗಳ ವರೆಗೆ ಊರವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಅಡಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಕೊರೆತ

ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ೭೦ ಗಡಗಳಷ್ಟು
ಸುರಂಗ ಕೊರೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಅಡವಿ
ಇಲಿಗಳಿವೆ ಇದೆ !

ಬಹು ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಬಿಡುವ ಗಿಡ !

ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಬಹು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊಬಿಡುವ
ಪೂಯಾರಾಯ್ ಮೋಂಡೀ ಎಂಬ ಅಪರೂಪವಾದ
ಗಿಡ ಬೋಲ್ಡಿಯಾದಲ್ಲಿದೆ. ಎಂಟು ಅಡಿಗಳ ಅಗಲಕ್ಕೆ
ಓಳು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಗಿಡ
ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಬಿಡುತ್ತದೆ.
ಆಮೇಲೆ ಸಾಯುತ್ತದೆ.

ಹಾರುವ ಹಾವು

ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹಾರುವ ಹಾವು ಸುರಳಿಸುತ್ತಿ ಹೋಗಿ
ಒಮ್ಮೆಗೇ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಒಂದು ಮಿಲಿಮೀಟರ್
ನಷ್ಟು ದೂರ ದಾಟಬಲ್ಲದು !

ಫೋಟೋ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ : : ಬಹುಮಾನ ರೂ. ೫೦
ಗೆದ್ದ ಶಿರ್ಷಿಕೆಗಳು ೧೯೮೬ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ.

S. B. Prasad

M. Natarajan

★ ಮೇಲಿನ ಫೋಟೋಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಂಬಂಧಿಸದಂತಿರುವ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಶಿರ್ಷಿಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ★ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ೦೧ ರೊಳಗೆ ಶಿರ್ಷಿಕೆಗಳು ನಮಗೆ ತಲುಪಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಬಂದ ಶಿರ್ಷಿಕೆಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ★ ಶಿರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಜತೆಗೆ ರೂ. ೫೦ ಬಹುಮಾನ. ★ ಶಿರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಫೋಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ವಲ್ಲೇ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಬರೆಯಬಾರದು.

ವಿಳಾಸ : ಚಂದಮಾಮ ಫೋಟೋ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಮದರಾಸು-೬೦೦ ೦೨೬

ಆಗಸ್ಟ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ :

ಮೊದಲನೇ ಫೋಟೋ : ತುತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವವನಿಗೆ

ಎರಡನೇ ಫೋಟೋ : ಎತ್ತಿ ಕೊಡುವ ಕೃತಜ್ಞ ತಾಯಿಯು ಆನೆಗೆ

ಕಳುಹಿಸಿದವರು : ಜಯಶ್ರೀ, ೬, ೫ ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೦

ಬಹುಮಾನ ರೂ. ೫೦/- ಈ ತಿಂಗಳ ಆಖ್ಯಾನೋಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು

ಚಂದಮಾಮ

ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : ರೂ. ೨೦-೦೦

ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಏಜನ್ಸೀಸ್, ಚಂದಮಾಮ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ವಡಪಳಿ, ಮದರಾಸು-೬೦೦ ೦೨೬

ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಚಂದಾ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ :

ಚಂದಮಾಮ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಚಂದಮಾಮ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ವಡಪಳಿ, ಮದರಾಸು-೬೦೦ ೦೨೬

Printed by B. V. REDDI at Prasad Process-Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting
them in any manner will be dealt with according to law.